

GHID DIDACTIC DE **BUNE PRACTICI EUROPENE**

2022 - 2023

Coordonatori:
Ana Höniges
Melania Raab
Daniela Chandler
Attila Dudas

Editura Școala Vremii
Arad, 2023
ISBN: 978-630-6573-10-3

GHID DIDACTIC DE BUNE PRACTICI EUROPENE

2022 – 2023

Produs final al proiectului „Viitorul – Învățare în Progres”

2022-1-RO01-KA121-SCH-000054443

din cadrul Acreditării Erasmus+

2020-1-RO01-KA120-SCH-095248

a Liceului Tehnologic „Stefan Hell” Sântana

2021 – 2027

Editura Școala Vremii

Arad, 2023

ISBN: 978-630-6573-10-3

Coordonatori: Prof. dr. Ana Höniges
Prof. înv. primar Daniela Chandler
Informatician Attila Dudas
Prof. Raab Melania

Coperta: Prof. înv. primar Daniela Chandler

Referent științific: Inspector școlar proiecte educaționale ISJ ARAD, Prof. dr. Adina C. E. Avacovici

Autori: Chandler Daniela, Costea Simona, Lupu Cornelia, Höniges Ana, Neamț Hortensia,
Raab Melania, Rotar Nicoleta, Tarce Mihaela, Vlaicu–Doroghi Patricia, Vuin Melania

CUVÂNT ÎNAINTE

Un educator de succes își folosește cunoștințele, strategiile și își adaptează conduita în scopul unei predări eficiente. El are capacitatea de a preda seturi de abilități și dezvoltă competențe importante, de a introduce concepte noi și de a gestiona orice problemă de clasă, având astfel un impact pozitiv asupra vieții și carierei academice a elevilor săi.

Pentru a-și îmbunătăți practica/metodica didactică, profesorii eficienți își completează cunoștințele din mai multe surse și în contexte naționale sau internaționale, încercând să fie la curent cu noile metode de predare, să construiască relații și situații de dezvoltare, medii suportive care susțin creșterea fiecărui elev, și de ce nu, a fiecărui coleg profesor.

Pregătirea și perfecționarea profesorilor necesită timp, energie și efort, dar poate avea un impact pozitiv asupra climatului și culturii unei școli pentru că ei încearcă noi metodologii, noi proiecte interdisciplinare, etc. În acest fel, comunitatea școlară profită de numeroase beneficii.

Accreditarea Liceului Tehnologic „Stefan Hell” din Sântana pe domeniul Educație școlară este răspunsul la capacitatea acestei organizații de a implementa un plan de dezvoltare strategică pe termen mediu și se focusează pe nivelul preșcolar, primar și gimnazial, având ca scop creșterea calității actului didactic, precum și responsabilizarea și motivarea elevilor pentru propria învățare și formare.

Ghidul didactic a fost elaborat în scopul transferului bunelor practici existente la nivel european, și în baza experiențelor în aplicarea diferitelor metode și instrumente dobândite de cadrele didactice participante la cursuri de formare sau activități de jobshadowing în anul școlar 2022-2023, în cadrul programului Erasmus+, care să răspundă mai bine:

- necesității dezvoltării abilităților profesorilor de a implica elevii în activități de grup și în proiecte inter- și transdisciplinare;
- corelarea demersurilor mai multor discipline în vederea clarificării unei probleme din cât mai multe perspective, prin centrarea de la conținut la competențe transversal;
- la modalitatea de integrare în lecții a unor instrumente care modelează gândirea și produc schimbări de comportament.

Exemplele prezentate în Ghid au fost aplicate cu succes de autorii care le propun. Activitățile pot fi aplicate direct sau pot fi folosite ca punct de plecare în dezvoltarea altor inițiative didactice.

Impactul la nivelul instituției este ridicat și se evidențiază prin atractivitatea activităților derulate și implicarea colectivului de cadre didactice în scopul multiplicării și transferabilității rezultatelor.

Așadar, „Ghidul didactic Bune practici europene 2022-2023” reprezintă un instrument de lucru, cu scopul: de a sprijini deciziile pedagogice ale cadrelor didactice în practica zilnică, de a promova practici instituționale care pot fi considerate provocări la nivel european cu valoare educațională confirmată.

Nu în ultimul rând mesajul pe care autorii doresc să îl transmită este:

- promovați mobilitatea învățării
- creați un mediu de învățare centrat pe elevi și pe nevoile lor;
- ajustați practicile didactice pentru a răspunde nevoilor individuale ale elevilor;
- examinați rolul potrivit al profesorului care răspunde așteptărilor elevilor;
- construiți relații care promovează un mediu sigur și pozitiv în care elevii sunt responsabili, motivați, cu încredere de sine și se pot autoevalua;
- fiți receptivi la varietatea de moduri în care elevii demonstrează gândirea și învățarea;
- folosiți cu încredere echipamente și instrumente digitale.

Scopul final al eforturilor la nivelul UE este de a contribui la o abordare holistică a educației și formării într-o perspectivă de învățare pe tot parcursul vieții.

Învățarea pe tot parcursul vieții este o necesitate în lumea în continuă schimbare din secolul XXI care încurajează o schimbare intrapersonală și, de asemenea, o oportunitate pentru fiecare individ de a-și dezvolta și forma viața și cariera.

Ne dorim ca acest ghid să inspire, să provoace acea schimbare care să transforme învățarea într-un proces plăcut, în care se implică deopotrivă elevii, profesorii și părinții, iar școala devine un spațiu prietenos.

Inspector școlar proiecte educaționale ISJ ARAD

Prof. dr. Adina C. E. AVACOVICI

CUPRINS

DEZVOLTAREA MULTILATERALĂ A ELEVILOR PRIN IMPLICAREA ÎN PROIECTE EDUCATIONALE, Daniela CHANDLER	7
EDUCAȚIE PRIN ȘAH ÎN ȘCOLILE DIN UNGARIA, Simona-Elena COSTEA	23
„ÎNVĂȚAREA VIZIBILĂ” LA INSTITUT DES FILLES DE MARIE, BRUXELLES, Dr. Ana HÖNIGES/ Nicoleta ROTAR	35
CU ERASMUS ÎN VALENCIA, Cornelia LUPU	48
JOB SHADOWING PRIN ERASMUS+ LA „SAVIO SZENT DOMONKOS KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA”, BÉKÉSCSABA, UNGARIA, Hortensia-Diana NEAMȚ	50
DELEGAȚIA ȘCOLII „SAVIO SZENT DOMONKOS KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA” – BÉKÉSCSABA VIZITEAZĂ SÂNTANA, Dr. Ana HÖNIGES	58
JOB SHADOWING LA KOLLEG ST. SEBASTIAN STEGEN, FREIBURG I. BR., GERMANIA, ÎN CADRUL PROIECTULUI VIP ERASMUS+, Melania RAAB/ Melania VUIN	60
CO-PREDARE ȘI CLASE FLEXIBILE LA INSTITUTUL FILLES DE MARIE DIN BRUXELLES, Nicoleta ROTAR/ Dr. Ana HÖNIGES	99
DE CE CURSURI ERASMUS+?, Mihaela TARCE	112
IMPORTANȚA DEZVOLTĂRII ECOLOGICE ȘI PRACTICE A PREȘCOLARILOR, Patricia VLAICU DOROGHI	116

DEZVOLTAREA MULTILATERALĂ A ELEVILOR PRIN IMPLICAREA ÎN PROIECTE EDUCAȚIONALE

Daniela CHANDLER

Liceul Tehnologic „Stefan Hell” Sântana

daniela.chandler@lt-stefanhell.ro

Abstract:

A modern school involves the use of interactive, social participation methods that are based on experiencing situations, observing reality, but also on the possibility to capitalize on what has been learned in everyday life, in order to motivate students in the learning process.

The "Francesco Morosini" Compresivo Institute, in Venice, Italy, found a solution to this problem, making a series of educational projects available to students and teachers in the school's educational offer. They aim to achieve the Sustainable Development Goals, established in the 2030 Agenda of the United Nations. They are carried out in partnership with various institutions and organizations, the Venetian City Hall being involved as well, which mostly finances these projects.

Through these educational partnerships, students learn to think critically, complexly, develop their multi-causal thinking, experience problem-solving skills, empathy, tolerance and, last but not least, socialize, learning to be closer, make new friends, share their personal experiences, something that will help them further, for an easy integration into society.

Keywords: *multilateral development, educational partnerships, integration*

Școala modernă se bazează pe metodele care diferă mult de cele uzuale bazate pe expunere, memorizare, repetare. Elevii de azi au nevoie de metode care se bazează pe participare interactivă, socială, pe experimentare de situații, de observare a realității, dar și pe posibilitatea de a valorifica cele învățate și în viața de zi cu zi. De multe ori se pune problema cum pot fi motivați elevii, cum să fie puși în situații în care să-și testeze cunoștințele într-un mod cât mai eficient și nu în ultimul rând, cât mai atractiv.

Institutul Compresivo “Francesco Morosini”, din Veneția, Italia a găsit o rezolvare în această problemă, punând în oferta educațională a școlii, la dispoziția elevilor și profesorilor o serie de proiecte educaționale. Acestea urmăresc atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, stabilite în Agenda 2030 a Organizației Națiunilor Unite. Ele se realizează în parteneriate cu diferite instituții și organizații, fiind implicată și Primăria venețiană care finanțează în mare parte aceste proiecte.

Scuola Media Statale Francesco Morosini

Parteneriatele școlare facilitează realizarea unor proiecte prin care elevii au oșibilitatea să își perfecționeze și să pună în practică cunoștințele, să participe la competiții, excursii, schimburi de experiențe, socializând și perfecționându-și competențele de comunicare.

Proiectarea și implementarea unor activități extracurriculare și extrașcolare, în școală și în comunitate, pe baza proiectelor și parteneriatelor dintre elevi, profesori și membri ai comunității locale este o necesitate a activității didactice.

De aceea, școala venețiană și-a propus pentru perioada 2022 - 2025, proiecte care să aibă un impact durabil asupra dezvoltării și formării personalității elevilor și integrării acestora atât în școală, cât și în societatea italiană, ținând cont că în școală există un număr mare de migranți proveniți din toate colțurile lumii. Proiectele sunt de ecologie, artă teatrală, muzică, dezvoltare personală, integrare europeană, dezvoltare lingvistică, activități în aer liber, sport, etc.

De la copaci la hârtie

Proiectul se adresează tuturor elevilor școlii primare Zambelli și își propune să ofere posibilitatea să cunoască, să utilizeze, să manipuleze și să transforme hârtia reciclată pentru a crea obiecte originale și artistice.

Obiectivele de formare sunt legate dezvoltarea unui comportament responsabil inspirat de cunoașterea și respectul față de durabilitatea mediului, bunurile peisagistice, patrimoniul și activitățile culturale alfabetizare în artă, tehnici și mijloace de producție și diseminare a imaginilor, consolidarea metodologiilor de laborator și a activităților de laborator.

Ca și activități specifice acestui proiect elevii au participat la o Expoziție – Workshop” Arta suflării sticlei”, având în vedere recunoașterea sticlei de Murano la nivel international, pentru a învăța cum se face un candelabru din sticlă; au fost învățați de către specialiști să realizeze hârtie mache cu care au realizat lămpi din hârtie.

Rezultatele preconizate în urma acestui proiect urmăresc: asigurarea succesului academic și educațional pentru toți elevii; îmbunătățirea abilităților în limbaje non-verbale (muzică, artă, tehnologie); promovarea comportamentelor pentru protecția bunurilor peisagistice, a patrimoniului istoric și artistic și pentru eco-durabilitate.

Lampă de hârtie

Mediu e dezvoltare durabilă, să învățăm să protejăm pământul!

În scopul amenajării unei expoziții cu obiecte create cu materiale reciclate, proiectul intenționează să dezvolte și să îmbunătățească atitudini, comportamente, valori, cunoștințe și abilități esențiale pentru a trăi într-o lume interdependentă. Destinat tuturor elevilor din clasele de la clădirea Plexus Canal, activitățile propuse au ca scop dobândirea capacității de a înțelege relația omului cu natura; recunoașterea diversității în forme în care se manifestă ca valoare și resursă de protejat (biodiversitate, diversitate culturală).

Obiectivele de formare prioritare pentru acest proiect sunt dezvoltarea competențelor în cetățenia activă și democratică prin consolidarea educației interculturale și a păcii, respectul pentru diferențe și dialog între culturi, sprijinul asumării responsabilității, precum și solidaritatea, grijă a bunurilor comune și conștientizarea drepturilor și îndatoririlor; dezvoltarea unui comportament responsabil inspirat de cunoașterea și respectul față de durabilitatea mediului.

Pe parcursul câtorva luni, prin activități variate elevii discută și își însușesc Obiectivele de dezvoltare durabilă stabilite de UNICEF pentru următoarea perioadă. Crează obiecte din materiale reciclate.

La Vernisajul lucrărilor organizat cu ocazia Crăciunului, elevii decorează pomul cu obiectele reciclate pe care scriu Obiectivele durabile globale pentru natură. Sunt invitați părinții elevilor, care vor urmări cântecele și prezentarea acestor obiective de către elevi.

Educația de mediu – „Veneția – orașul copacilor de sub apă”

Angajamentul școlii este ca, prin activități împărtășite cu organismele locale și de mediu, să ajute elevii să dobândească conștientizarea că mediul natural și patrimoniul cultural sunt un bun comun care trebuie protejat și apreciat. În acest fel vor fi sensibilizați privind cunoașterea patrimoniului istoric și artistic al teritoriului în care trăiesc.

În urma vizitei la Grădina Bienală din Veneția unde botaniști și istorici le-au explicat elevilor motivul construcției acestui oraș într-o lagună, contextul istoric, precum și modalitatea de construcție a bazei orașului din trunchiuri de copaci, nisip, pietriș și lut, elevii au desfășurat la școală activități de studiere a unor texte legate de acest subiect; scoaterea ideilor principale frontal, realizarea pe grupe a unor desene care să sugereze aceste idei, ordonarea imaginilor cronologic, povestirea textului pe baza imaginilor.

Rezultate așteptate ale proiectului sunt: consolidarea abilităților în limbaje non-verbale (muzică, artă, tehnologie); promovarea comportamentelor conștiente pentru protecția bunurilor peisagistice, a patrimoniului istoric și artistic și pentru eco-durabilitate.

Construirea Veneției – Desen realizat de o grupă de elevi

Bullying și cyber-bullying

Activitatea constă în tratarea temei bullying-ului și cyber bullying în sala de clasă și în organizarea de evenimente și întâlniri cu forțele de poliție care urmăresc să conștientizeze mai bine elevii cu privire la această problemă și să-i tragă la răspundere pentru propriile lor acțiuni. Activitatea este destinată elevilor din clasele primare și elevilor de școală gimnazială. Se urmărește prevenirea și combaterea abandonului școlar timpuriu, a tuturor formelor de discriminare și hărțuirea, inclusiv hărțuirea computerizată; consolidarea incluziunii școlare și a dreptului la studii a elevilor cu cerințe educaționale speciale prin parcursuri individualizate și personalizate cu sprijinul și colaborarea serviciilor sociale, sanitare și educaționale ale teritoriului și a asociațiilor de sector.

Laborator informatică

Proiect de educație motrică

Prin activitate, elevilor li se oferă posibilitatea de a experimenta noi metode de mișcare prin explorarea unor activități sportive diferite de cele practicate de obicei. Se organizează lecții pentru a cunoaște sporturile din zonă prin intermediul colaborării cu cluburile sportive care operează în Veneția.

Obiectivele de formare sunt: consolidarea disciplinelor motrice și dezvoltarea unor comportamente inspirate de un stil de viață sănătos, cu referire în special la nutriție, educație fizică și sport, o atenție deosebită se pune pe protecția dreptului la studiu al elevilor care practică sporturi competitive, valorificarea școlii înțeleasă ca comunitate activă, capabilă de dezvoltare și creșterea interacțiunii cu familiile și cu comunitatea locală.

Rezultate așteptate: creșterea interesului pentru activitățile de joc & mișcare; dezvoltarea abilităților de lucru în grup (comunicare asertivă, cooperare, empatie); creșterea încrederii în sine a elevilor și a respectului față de ceilalți; sporirea interesului elevilor către activitățile educative de tip nonformal.

Activitate susținută de terapeut

Arta în mișcare

Activitatea prevede implicarea elevilor școlii primare Diaz în producția de obiecte cu material reciclat, care urmează să fie vândute la piață, care vor fi montate în ultima săptămână de școală în iunie (în gimnaziu timp de trei zile). Copiii înșiși vor gestiona vânzarea obiectelor produse și încasările pieței, prin intermediul părinților, vor fi donate unor organizații de caritate.

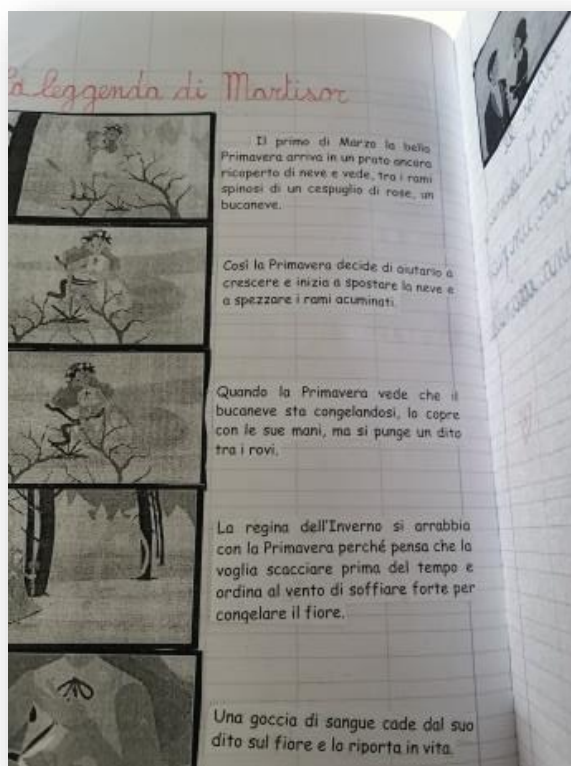
Obiectivele de formare prioritare sunt legate de îmbunătățirea abilităților în practica muzicală și cultură, artă și istoria artei, cinema, tehnici și media pentru producerea și difuzarea imaginilor și a sunetelor, inclusiv prin implicarea muzeelor și a altor instituții publice și private care activează în aceste sectoare dezvoltarea competențelor în cetățenia activă și democratică prin consolidarea educației interculturale și a păcii, respectul pentru diferențe și dialog între culturi, sprijinul asumării responsabilității, precum și solidaritatea și grija a bunurilor comune și conștientizarea drepturilor și îndatoririlor; sporirea cunoștințelor în materie juridică și economico-financiară și educație de auto-antreprenoriat.

Rezultate așteptate sunt învățarea îmbunătățită, dezvoltarea unui comportament responsabil.

Proiect european: ziua europeană a limbilor

Printr-o serie de activități lingvistice, ludice, de cercetare și planificare elevii vor deveni mai conștienți de importanța învățării limbilor străine și ei fiind „cetățeni europeni”.

Obiectivele de formare: valorificarea și îmbunătățirea competențelor lingvistice, cu referire specială în italiană, precum și în engleză și în alte limbi ale Uniunii Europene, de asemenea, prin utilizarea metodologiei de învățare integrată a limbajului de conținut, dezvoltarea competențelor în cetățenia activă și democratică prin consolidarea educației interculturale și a păcii, respectul pentru diferențe și dialog între culturi.

„Legenda Mărțișorului” – activitate 1.III.2023

Ca și activitate a acestui proiect la clasa a II-a B, în perioada de stagiul de observare (27.II – 10.III.2023) pe care l-am desfășurat în această școală, am realizat alături de învățătoarea clasei o

activitate de cunoaștere a tradițiilor, limbii și legendelor românești legate de sărbătoarea mărțișorului, și de realizare de mărțișoare.

Tradiții românești. Confecționarea mărțișorului – Daniela Chandler

Laboratorul de italiană

Având în vedere că sunt mulți copii migranți, în vederea ușurării însușirii limbii italiene se realizează programe speciale cu aceștia, pentru o perioadă de câteva luni. În aceeași grupă sunt copii (6,7) de vârste diferite dar cu aceeași nevoie de formare.

Obiectivele de formare: valorificarea și îmbunătățirea competențelor lingvistice, cu referire specială în italiană, dezvoltarea competențelor în cetățenia activă și democratică.

Vor fi organizate lecții frontale, activități de laborator și individuale în grupuri mici, de recuperare a conținuturilor disciplinare ale limbii italiene.

Temele alese pentru pentru acest laborator sunt de cunoaștere interpersonală, de inițiere a unor dialoguri uzuale folosindu-se jocul de rol, dialogul, chestionarul, activitățile desfășurându-se atât frontal, individual, în perechi și pe grupe de elevi, punându-se accent pe pronunțarea corectă a cuvintelor și îmbogățirea vocabularului în limba italiană.

Laboratorul de italiană

Muzica și mișcare – „Ape profunde” – teatru muzical

Proiectul își propune să aducă copiii mai aproape de lumea muzicii teatrului și să răspândească cultura muzicală ca o abordare jucăușă și experiențială, valorificând la maximum toate abilitățile deținute deja de copii. Activități de ritm, cânt, jocuri de ascultare, interpretare, care permit să îmbunătățească coordonarea, să stimuleze imaginația și colaborarea.

Obiectivele de formare: îmbunătățirea abilităților în practica muzicală și cultură, artă și istorie artei, cinema, teatru, tehnici și media pentru producerea și difuzarea imaginilor, inclusiv prin implicarea muzeelor și a teatrelor.

În acest proiect elevii vor fi inițiați de către actori în tehnica teatrală și implicați în realizarea piesei de teatru muzical „Ape profunde”, atât ca și personaje dar și pentru interpretarea unor melodii, în vederea asigurării fondului sonor. Această piesă urmând a fi prezentată părinților cât și celorlalte copii din școală.

Clasa în natură

Institutul a fost selectat pentru dezvoltarea proiectului „Mani în Orto”. El a încheiat un acord cu World Wild Fund Italia, organizație non - guvernamentală pentru conservarea naturii și restaurarea ecologică a mediului natural, care a finanțat înființarea unei săli de CLASĂ ÎN NATURĂ. Elevii au un rol activ în întreținerea „Sălii Verzi” și în activitățile educaționale care se desfășoară în cadrul acestui proiect, prin abordarea practică „learning by doing”, capabilă să activeze aptitudini și abilitățile cerute de obiectivele școlii conform Ghidurilor Naționale.

Proiectul își propune să promoveze învățarea prin ateliere și activități în aer liber, dezvoltarea abilităților interdisciplinare și a conștientizării respectului pentru mediu. Se prevede o durată anuală, cu un calendar de disponibilitate din octombrie până iunie pentru lucru cu clasele. În lunile iulie și august este necesară planificarea intervențiilor periodice de întreținere de vară.

Sunt invitate cele 15 clase ale complexului Priuli-Carminati să participe la proiect, rezervând cel puțin o dată pentru fiecare trimestru; orice date suplimentare pot fi convenite individual. Activitatea durează o oră, în timpul care clasa este împărțită în două grupe. Prima va desfășura o activitate de laborator cu asistența unui voluntar; a doua grupă va fi coordonată de profesorul care însoțește clasa și se va dedica întreținerii și îngrijirii zonei exterioare a curților exterioare clădirilor școlii (de exemplu: îndepărtarea coșenilei din plantele de dafin, colectarea frunzelor, mulcirea, udarea plantelor, plantarea unor semințe, bulbi în jardiniere etc.). După aproximativ 30 de minute grupurile vor face schimb de sarcini.

Obiectivele de formare sunt legate de: durabilitatea mediului, bunurile peisagistice, patrimoniul și activitățile culturale.

Rezultate așteptate: dezvoltarea aptitudinilor de îngrijire și curățenie; plantarea de flori și plante medicinale; participarea directă la activități de curățare a spațiului verde; colectarea deșeurilor; dezvoltă respect pentru mediul înconjurător.

Clasa în natură

Fundația „Martin Egge” – Proiect „Traformă durerea în putere”

Proiectul prevede organizarea de ateliere artistice incluzive și oportunități de întâlnire de reflecție între băieți/fete, băieți/fete fără dizabilități și băieți/fete care au tulburări din spectrul autismului. Concret, activitățile se vor desfășura în trei locuri diferite de incluziune artistică și creativă: spații școlare, spații extracurriculare și spații de cultură. Proiectul este implementat, începând din ianuarie 2023, odată cu realizarea de ateliere de Teatru, Pictură și Video-animatie. Vor vorbi experți și artiști.

Obiectivele de formare: prevenirea și combaterea abandonului școlar timpuriu, a tuturor formelor de discriminare și hărțuirea, inclusiv hărțuirea computerizată; consolidarea incluziunii

scolare și a dreptului la studii a elevilor cu cerințe educaționale speciale prin parcursuri individualizate și personalizate tot cu sprijinul și colaborarea serviciilor sociale, sanitare și educaționale ale teritoriului.

Rezultate: realizarea incluziunii sociale a elevilor provenind din grupuri dezavantajate; reducerea abandonului școlar a elevilor; realizarea unor piese de teatru, picturi, video-animăție de către grupuri de copii din care fac parte fete, băieți fără dizabilități și fete, băieți cu tulburări de autism.

Gustav Klimt – activitate susținută de o artistă locală

Crește cu arta

Este un proiect transversal și continuu de la grădiniță până la gimnaziu de gradul I. (clasa a VIII-a). Proiectul este implementat în toate complexele Institutului Compresivo “Francesco Morosini”, de profesori și de experți externi. Activitățile sunt diversificate în funcție de vârsta elevului plecând de

la clasa întâi unde se pune accent pe abordare practică și utilizarea diferitelor materiale, până la gimnaziu unde se concentrează atenția pe o abordare de tip expresiv (activitate teatrală).

Obiective: exprimarea prin desen, pictură, activități de manipulare, experimentarea prin modalități grafico-pictorial-plastice; folosirea de tehnici diferite expresive; explorarea materialelor puse la dispoziție și folosirea acestora cu creativitate; apropierea de operele de artă.

Produs final – Mozaic din pietricele colorate

Rezultate așteptate: îmbunătățirea abilităților perceptive și cultivarea plăcerii de a produce exprimarea emoțiilor prin activitate grafico-picturală manipulative; dezvoltarea simțului frumosului; cunoașterea propriei persoane, a celorlalți și a realității; organizarea și colaborarea într-un grup mic. În fiecare an Consiliul Profesoral al Institutului Compresivo „Francesco Morosini” identifică proiecte educaționale care urmează să fie implementate la nivelul școlii în următorul an.

Motivul principal pentru crearea unor astfel de proiecte și parteneriate educaționale este dorința de a ajuta elevii să aibă succes la școală și, mai târziu, în viață. Atunci când părinții, elevii, autoritățile locale, organizații, instituții de cultură și ceilalți membri ai comunității se consideră unii pe alții parteneri în educație, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcționeze. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi.

Astfel, elevii învață să gândească critic, complex, își dezvoltă gândirea multicauzală, experimentează abilități de rezolvare de probleme, de empatie, de toleranță și, nu în ultimul rând, socializează, învățând să fie mai apropiați, să lege noi prietenii, să-și împărtășească experiențe personale, lucru care îi va ajuta pe mai departe, pentru o integrare facilă în societate.

EDUCAȚIE PRIN ȘAH ÎN ȘCOLILE DIN UNGARIA

Simona-Elena COSTEA

Liceul Tehnologic „Stefan Hell” Sântana

simona_costea22@yahoo.com

Abstract:

Chess is perhaps human history's most effective skill-building game. Due to its potential as an educational tool, many countries have integrated chess into their educational system and, in this way, contribute to the training of children with a critical and competent spirit in their daily life. Having recognized this, Judit Polgár, the best female chess player of all time, has created a unique method for future generations and their teachers. The implementation of chess education in schools should align with the school's goals, resources, and educational objectives.

Keywords: *Judit Polgár, Chess Palace, integrated activity, inclusivity, critical thinking.*

Judit Polgár (născută la 23 iulie 1976) este o jucătoare maghiară de șah, considerată cea mai puternică jucătoare de șah din toate timpurile. În 1991, Polgár a obținut titlul de Mare Maestru (Grandmaster) la vârsta de 15 ani și 4 luni.

Șahul este poate cel mai eficient joc de consolidare a abilităților din istoria umanității. Permite introducerea copiilor în lumea învățării conștiente într-un mod care le face plăcere. Recunoscând acest lucru, Judit Polgár, cea mai bună jucătoare de șah din toate timpurile, a creat o metodă unică pentru generațiile viitoare și profesorii lor, sub auspiciile fundației care îi poartă numele, implicând experți și educatori.

Fundația „Judit Polgár Chess Foundation for Educational Benefits” a lucrat la programul **Chess Palace** mai bine de un an. La început a fost implementat ca program pilot în câteva școli din Ungaria în 2012. Programul a fost unul de succes, atât pentru copii, părinți cât și pentru profesori și profesioniștii în educație. A existat un interes continuu pentru acest program și pentru alte școli din

lume. Datorită acestui larg interes, Fundația ține lecții deschise periodic, pentru a demonstra metodologia tuturor profesorilor și profesioniștilor interesați de introducerea șahului în școlile lor.

Educatorii din Ungaria pot afla mai multe despre Metoda Judit Polgár la cursul de formare pus la dispoziție de fundația condusă de Judit. Cursul cuprinde planuri de lecții și sesiuni clar structurate, obiective didactice și educaționale bine explicate, metode de predare, instrumente, o colecție de jocuri, pentru aplicarea cu succes a metodei la clasă.

În loc să predea șahul ca sport și joc, în mod tradițional, abordarea șahului educațional depășește granițele obișnuite ale predării șahului. Începând din 2013, Skill Developing Chess face parte oficial din Curriculumul Național din Ungaria.

Metoda Judit Polgár este destinată dezvoltării abilităților complexe ale copiilor de școală preșcolară și primară cu vârsta cuprinsă între 4 și 10 ani. Acest lucru le va permite să obțină și să consolideze abilitățile esențiale pentru secolul 21, cunoscute sub numele de 4C, adică gândirea critică, comunicarea, colaborarea și creativitatea.

Metoda inovatoare și în continuă evoluție se bazează pe schimbul de cunoștințe centrat pe motivație și creativitate, folosind instrumentele și regulile șahului. Cu grafica sa unică, Chess Palace și lumea sa magică se află în centrul acestei metode. În timp ce se plimbă prin lumea sa de basm, copiii se identifică cu locuitorii palatului, devin atașați emoțional și implicați în poveste. Prin joc, copiii învață elementele de bază ale șahului pe nesimțite, folosind tabla ca pe un fel de GPS, în timp ce gândirea lor logică și analitică se îmbunătățește dramatic. Jocul ajută în mod eficient copiii să prelucraze informații și, datorită experienței personale, imprimarea va fi mai puternică. Această metodă poate fi utilizată eficient pentru copiii cu cerințe educaționale speciale.

Pentru Metoda Judit Polgár, a învăța să joci șah nu este un scop, ci un instrument. Șahul, ca joc strategic de masă, poate dezvolta abilități precum analiza holistică, logică și gândirea sistematică, care este împinsă în fundal odată cu apariția gândirii bazate pe informații vizuale.

Judit Polgár a realizat un caiet de lucru pentru școlari intitulat „Chess Palace” pentru clasele 1-4. Acest material de studiu, momentan unic, reușește să spargă barierele și să se axeze pe îmbunătățirea calităților academice, a logicii, a gândirii creative și a rezolvării de probleme, pregătind copiii să accepte provocarea vieții digitale în care deja trăiesc.

Materialul didactic are o pregătire excepțional de puternică a abilităților prin legături inter-curriculare cu matematică, citire, scriere, știință, arte și meșteșuguri și limbi străine. Exercițiile de șah sunt complet integrate în programa obișnuită a școlii elementare.

Fig. 1 Manual și caiet de lucru de șah, clasa I

Fig. 2 Manual și caiet de lucru de șah, clasa a II-a

Copiii care învață șah își îmbunătățesc abilități importante precum spiritul sportiv, respectul, corectitudinea, răbdarea, conducerea, încrederea și o percepție sănătoasă de sine. Cercetările psihologice și medicale privind efectele jocului de șah au descoperit că jocul îmbunătățește funcția cognitivă și intelectul la copii și adolescenți. De asemenea, șahul ajută la îmbunătățirea autocontrolului, la dezvoltarea stimei de sine, la scăderea violenței, promovează conștientizarea situației, analiza și planificarea și îmbunătățește concentrarea. S-a constatat că șahul este deosebit de util pentru copiii cu ADHD.

Chess Palace predă șah și integrează toate disciplinele printr-o gamă largă de resurse și îi ajută pe copii să-și atingă potențialul variind diferite stiluri de învățare cu rime, cântece, cărți ilustrate, bani de șah, covoare de șah și multe altele.

Fig. 3 Materialele didactice folosite în ora de șah

Chess Playground, dezvoltat pentru preșcolari, utilizează regulile și instrumentele șahului pentru toate domeniile dezvoltării abilităților. Prin utilizarea programului, copiii de vârstă preșcolară pot fi pregătiți cu succes pentru începerea școlii. Dezvoltarea gândirii algoritmice pune bazele pregătirii pentru lumea digitală, în timp ce abilitățile de limba maternă pot fi ridicate la un nivel superior cu ajutorul poveștilor de șah legate de Palatul de șah, care este „inimă” programului. Echipamentul special pentru grădiniță oferă și o soluție pentru dezvoltarea mișcării.

Programul ChessPE pentru dezvoltarea mișcării este cel mai tânăr dintre toate programele din Metoda Judit Polgár. În cadrul educației fizice, ChessPE oferă o gamă largă de alternative de dezvoltare în activitățile de recreere pregătitoare, preventive și opționale. Elementele programului includ mers-alergare, sărituri-sărituri, aruncări, echilibrare și diverse jocuri. Un spațiu de joacă este „transformat” într-o tablă de șah, cu 64 de pătrate, inspirându-i pe copii să-și stăpânească mișcările – sărituri, aruncări și echilibru – în timp ce folosesc tehnicile jocului de masă.

Activități care se pot desfășura la ora de șah:

1. Chess Fairy Tale

Introducerea în ora de șah se face printr-o poveste cu un rege pe nume Crucifer și o regină pe nume Quenessa. În clasa I, toate activitățile de învățare pornesc de la această poveste, copiii se plimbă prin lumea de basm, se identifică cu locuitorii palatului, care sunt de fapt piesele de șah.

2. Spune-mi ce s-a schimbat!

Câțiva copii merg în fața clasei. Fiecare copil primește câte o piesă de șah. Copiii care au rămas în bănci închid ochii. Învățătoarea le schimbă piesele cu alte piese de pe catedră. Copiii din bănci trebuie să ghicească ce piese au fost schimbate și cu ce piese au fost înlocuite. La început schimbă doar o piesă de șah, apoi jocul se complică și schimbă 2 sau 3, schimbă și locul copiilor în șir.

Fig. 4 Moment din lecția de șah

3. Joc didactic: DOMINO

Fiecare copil primește o piesă de domino. Se alege cine merge primul (se poate folosi o rimă sau profesorul își pune piesa pe primul loc). Toate piesele de joc (cartonașele) sunt împărțite în două părți, pe partea din stânga fiind desenate piese de șah, iar pe partea din dreapta sunt desenate pătrate, 1, 3, 5, 9 sau o steluță (pentru rege). În funcție de valoarea fiecărei piese, copiii vor pune o piesă la capătul liber. Cifra existentă în acel capăt trebuie să se găsească și pe piesa de domino pe care copilul

dorește să o pună jos. Piesele se vor lipi prin intermediul celor două desene comune (de exemplu la regină vor pune piesa cu 9 pătrate iar la piesa care are desenat un pătrat vor pune un pion).

Jocul se termină când toate cărțile au fost plasate corect.

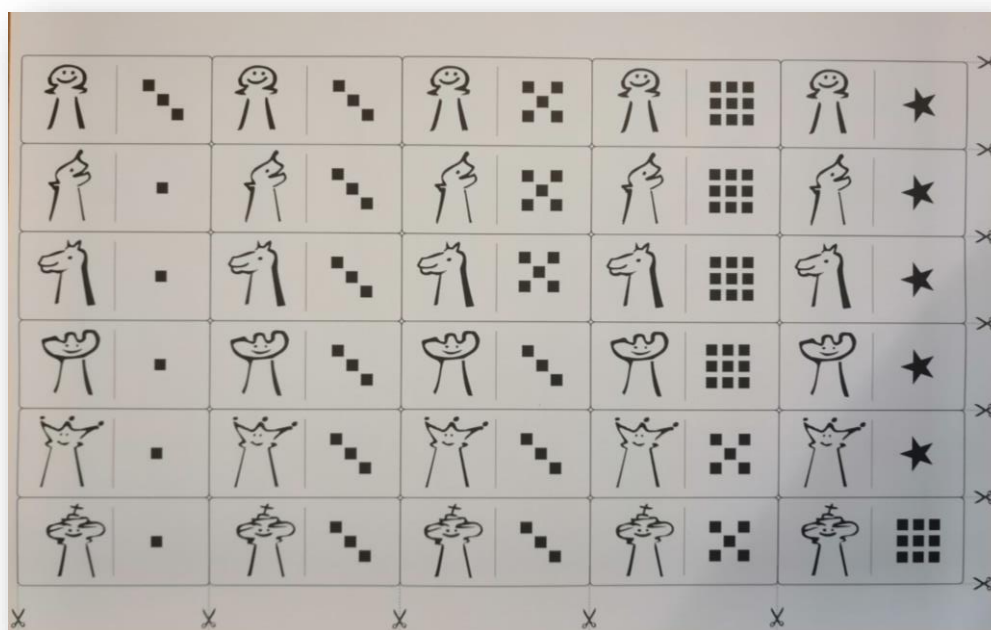

Fig. 5 Piese de domino

4. Ștafeta cu piese de șah

Se împart copiii în echipe și organizează o cursă de șah. Fiecare echipă are un set de piese de șah plasate la un capăt al zonei de joc. Primul jucător din fiecare echipă aleargă la tabla de șah, ridică o piesă și o aduce înapoi echipei înainte de a-l eticheta pe următorul jucător. Cursa continuă până când toate piesele au fost colectate. Acest joc îi ajută pe copii să se familiarizeze cu piesele de șah în timp ce încorporează activitatea fizică.

5. Localizarea pieselor de șah pe tablă

Copiii trebuie să numească pătratele pe care sunt piesele. Trebuie să spună numele fiecărei piese.

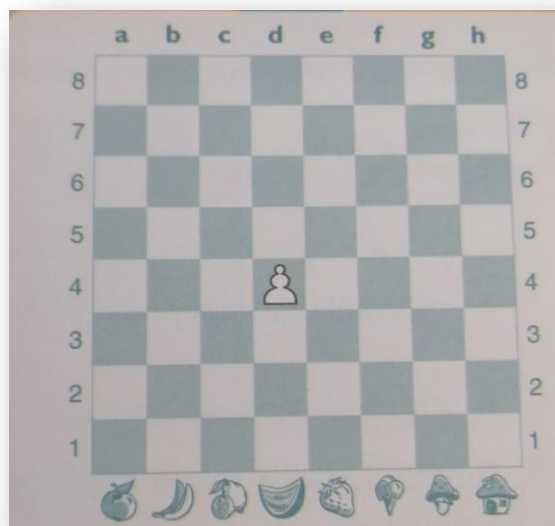

Fig. 6 Exercițiu din caietul de lucru

6. Matematică cu piese de șah

Fiecare piesă de șah are o valoare. Cu ajutorul unor jetoane copiii au rezolvat exerciții de adunare, scădere, înmulțire și împărțire la tablă și în caiete. Fiecare copil are caiet de matematică la ora de șah.

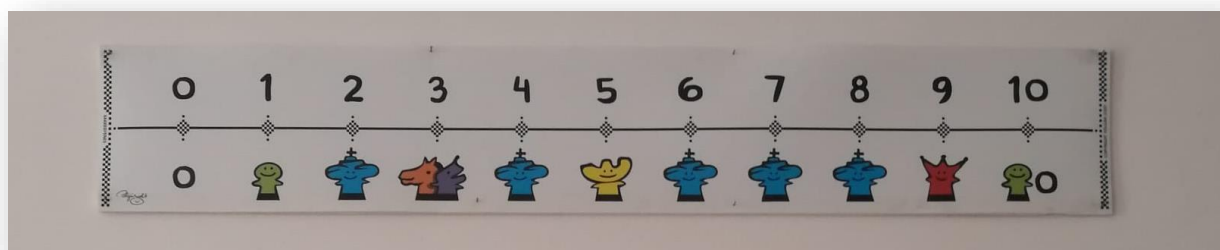

Fig. 7 Plansă cu piesele de șah și valoarea lor

Fig. 8 Moment din lecția de șah

7. Joc: *Găsește-mi locul!*

Învățătoarea are un săculeț care conține piesele de șah. Fiecare copil extrage din săculeț o piesă de șah. Pe rând vin în fața clasei, descriu piesa, cum se numește, cum se deplasează (mută) pe tabla de șah și o așază pe tabla de șah mare din fața clasei în locul potrivit.

Fig. 9 Moment din lecția de șah

8. Joc de mișcare

Copiii se plimbă prin clasă. Învățătoarea ridică o piesă de șah. Copiii vor face grupuri în funcție de valoarea piesei respective.

Fig. 10 Joc de mișcare în ora de șah

9. Mișcări calculate

Jucătorii vor trebui să-și numere toate mișcările pieselor de pe tabla de șah și să le noteze pe o bucățiță de hârtie. Spre exemplu, calul se mută 3 spații de fiecare dată, în timp ce nebunii se pot mișca între 1 și 7 spații. Copiii sunt provocați să-și crească numărul de mutări pentru fiecare piesă și chiar să le adune pe toate, de la toate piesele.

Această activitate este un prilej pentru a consolida adunarea numerelor naturale, dar și pentru a organiza o mică întrecere.

10. Coșmarul regelui

Copiii vor construi o tablă de șah. Vor avea nevoie de: o bucată de material textil de culoare neagră, un cartof, pietricele (cât mai plate, de diferite mărimi), acuarele. Se taie cartoful, pentru a se obține o „ștampilă” pătrată. Se trece la „ștampilarea” materialului (la sfârșit vor fi 64 de pătrățele, unul alb, unul negru). Odată ce numărul de pătrățele este obținut, se poate contura suprafața (cu un marker alb sau cretă), pentru a se obține un chenar, pentru a delimita mai bine spațiul. Se taie o bucată pătrată din material.

Pietrele sunt transformate în piese de șah, colorându-le și desenând pe ele imaginile pieselor de șah. Se pun deoparte pietrele ce reprezintă turnurile și pe cea care reprezintă regele. „Misiunea” copiilor va fi să folosească turnurile (acestea vor fi mutate pe verticală sau pe orizontală) pentru a-l atrage pe rege în șah mat. A fi capturat va fi un adevărat „coșmar” pentru rege. Activitatea se poate desfășura în perechi.

Caracterul atractiv, distractiv al jocului de șah îi oferă copilului posibilitatea de a-și pune în valoare și de a evidenția propriile capacități, favorizând interacțiunea tuturor factorilor psihici ce contribuie și influențează activitatea de cunoaștere, dezvoltarea curiozității și dorinței de a dezlega tainele acestuia.

Bibliografie

Kovačević, M./ Milisavljević, G.: *Să învățăm ȘAH!*, București, Editura Aramis, 2017;

<https://www.sakkpalota.hu/index.php/en:>

[https://www.juditpolgarmethod.com/.](https://www.juditpolgarmethod.com/)

„ÎNVĂȚAREA VIZIBILĂ” LA INSTITUT DES FILLES DE MARIE, BRUXELLES

Dr. Ana HÖNIGES

Liceul Tehnologic „Stefan Hell” Sântana

a_hoeniges@yahoo.de

Nicoleta ROTAR

Liceul Tehnologic „Stefan Hell” Sântana

dehelean_nicoleta@yahoo.com

Abstract:

In educational leadership, a clear vision is necessary to produce changes, to bring added value to the educational act. A European school full of change and modernization is the Institut des Filles de Marie, located in the heart of the Barrière district of Saint-Gilles, Brussels. The school management ensures the implementation in the department of didactic innovations based on neurosciences, subscribes to efficiency, ensuring that the usual functions of the school are carried out effectively, while certain elements are subject to change. Autonomous management represents a manifestation of the general trend of decentralization in public education, and the school in Brussels has the necessary autonomy to implement the changes it proposed.

Keywords: *the practice of co-teaching, visible learning, educational leadership, didactic innovations, neurosciences*

În leadership-ul educațional este necesară o viziune clară pentru a produce schimbări, pentru a aduce plus valoare actului educațional. O școală europeană în plină schimbare și modernizare este Institut des Filles de Marie, situată în inima districtului Barrière din Saint-Gilles, Bruxelles. Conducerea școlii asigură implementarea la catedră a inovațiilor didactice fundamentate pe neuroștiințe, se subscrie eficienței, asigurându-se că funcțiile obișnuite ale școlii se desfășoară cu eficacitate, în timp ce anumite elemente sunt supuse schimbării. Managementul autonom reprezintă o

manifestare a tendinței generale de descentralizare în educația publică, iar școala din Bruxelles are autonomia necesară implementării schimbărilor pe care și le-a propus.

Două cadre didactice de la Liceul Tehnologic *Ștefan Hell* Sântana, au participat la o mobilitate de învățare tip job shadowing, la Institutul Filles De Marie, în cadrul proiectului de educație școlară Erasmus+ *Viitorul–Învățare în progres* (2022-1-RO01-KA121-SCH-000054443), finanțat de Comisia Europeană, pentru a învăța de la maieștri secretele plus valorii educaționale.

Elevii învață să facă distincție între valori și non valori

Conducerea nouă și entuziastă a acestui institut, a înțeles că în managementul educațional articularea unei viziuni clare are potențial de a dezvolta școala. Managementul intern de succes necesită legături clare între valori, obiective, strategii și activități zilnice. Școala își fundamentează managementul pe valori morale, pe care le promovează pe toate canalele posibile în cadrul comunității școlare.

Managementul predării și al învățării reprezintă activități-nucleu în cadrul unității de învățământ. Instituția și-a schimbat recent organizarea cu o nouă funcționare, care constă în special în decompartmentarea orelor, co-predare și amenajarea spațiului în clase flexibile. Școala are autonomia necesară acestei schimbări: toți profesorii de grădiniță și școala primară lucrează împreună în grupuri de 2 sau 4 clase comasate. Practica co-predării promovează munca colaborativă. Într-adevăr, profesorii își creează lecțiile împreună, trebuie să discute despre materialul care urmează să fie predat, despre planificarea lui și modul de a-l preda (pedagogie). De asemenea, lucrează împreună la organizarea clasei, la stabilirea și asumarea regulilor claselor, dezvoltarea abilităților interpersonale.

Co-predarea

Co-predarea face posibilă, de asemenea, distribuirea sarcinilor în funcție de punctele forte și punctele slabe ale fiecărui profesor. În plus, se dă și un exemplu pe care să-l urmeze elevii, pentru a putea lucra în grup și a se ajuta unii pe alții. Leadership-ul instruirii este centrat pe predare și învățare, precum și pe comportamentul profesorilor în lucru cu elevii.

Acest lucru s-a făcut treptat. Mai întâi s-au reunit ciclurile în aceeași platformă (coridor), pentru a facilita colaborarea profesorilor aparținând aceluiași ciclu (rând de clase). În septembrie 2019, trei

clase (două clase a V-a și o clasă a VI-a) au fost decompartmentate și reunite în același spațiu, numit platou. La acest moment, toate sălile au fost decompartmentate, aranjate în clase flexibile și toți profesorii lucrează prin co-predare.

Organizarea spațiului și a timpului sunt esențiale, pentru a permite combinarea activităților frontale cu activitățile pe grupe mici de elevi.

Jocuri didactice pe grupe mici de elevi

Organizarea cursurilor la începutul anului școlar 2022-2023

- **La grădiniță**
 - ❖ clasă de primire supravegheată de un profesor și un lucrător de îngrijire a copiilor;
 - ❖ Un compartiment M1 care reunește două clase, supravegheate de doi profesori și un lucrător de îngrijire a copiilor (activitatea didactică se realizează în colaborare cu clasa de primire - M1);

-
- ❖ Două compartimente M2/M3 grupează câte două clase la fiecare nivel, fiind supravegheat de doi profesori cu normă întreagă și un profesor cu fracțiune de normă.

- **La nivelul primar**

- ❖ platoul P1/P2 supravegheat de 5 profesori;
- ❖ platoul P3/P4 supravegheat de 5 profesori;
- ❖ platoul P5/P6 supravegheat de 4 profesori și 1 educator.

Platourile primare sunt formate din câte 4 clase. În funcție de ceea ce se învață, profesorii se vor grupa sau vor separa grupele de vârstă.

La aceste echipe educaționale se adaugă profesori de specialitate: profesor de integrare lingvistică, olandeză, sport, psihomotricitate, religie. Profesorii de specialitate intervin împreună în cicluri pentru a putea elibera 2 profesori în același timp și a le permite să se consulte cel puțin 2 ore consecutive. În echipa educațională, mai există un educator, un logoped și două cadre auxiliare, precum și un logoped independent, care monitorizează elevii în timpul orelor de școală. Un secretar asigură urmărirea dosarelor administrative ale elevilor.

Semaine 4 :	Lundi 27/03	Mardi 28/03	Mercredi 29/03	Jeudi 30/03	Vendredi 31/03
8h25 - 9h15	DPA - C. lecture - Fluence et autonomie	DPA Ateliers tournants en p1	DPE Pitues	DPE Pitues	DPE Pitues
9h15-10h	DPE Français: Analyse de phrases	Mathématique: Monnaie Formes géométriques	DPA Évaluation: périmètre et table de 2	P1 et P2: Littérature La vérité sur l'affaire des trois petits cochons	P1 et P2: Littérature La vérité sur l'affaire des trois petits cochons
10h-10h30	Précréation	Précréation	Précréation	Précréation	Précréation
10h30-11h20	DPA Ével. Sciences Les dents	DPA Savoir écouter	Conseil de coopération	DPA/DPE Ateliers tournants en p2	DPA EPC: atelier photo Le bonheur
11h20-12h		DPE Atelier autonome Art 1960		Mathématique: Durée Ordre croissant et décroissant	G Temps libre: travaux à terminer
12h-13h	Repas	Repas		Repas	Repas
13h10-13h25	Relaxation	Relaxation		Relaxation	Relaxation
13h25-14h15	DPE Mathématique L'axe de symétrie	DPE Gym. Français - lecture Rappel de tous les sons		Néerlandais	Gymnastique
14h15-15h	14h15 - 14h30: dictée 14h30 - 15h: JDC	DPE Mathématique Exercices: tout		Belgien	Gymnastique

Orarul școlii

Procesul de consultare în cadrul fiecărei echipe educaționale, de cel puțin 2 ore consecutive săptămânal, este esențial pentru a face învățarea vizibilă, transparentă. De cele mai multe ori la procesele de consultare participă și directorul. Se analizează metodele, materialele didactice utilizate, rezultatele învățării, comportamentul elevilor și al echipei educaționale. Pentru obținerea de rezultate, învățarea este centrată pe elev, pornind de la starea de bine a elevului. Așa cum se vede în imaginea de mai jos, dacă un elev, din anumite motive nu se poate concentra, i se permite să citească o revistă cu benzi desenate, în timp ce restul clasei rezolvă problema de matematică.

Centrare pe starea de bine a elevului

Activități extrașcolare organizate în cadrul școlii

- ❖ Studiul individual la școală pe teme dirijat și organizat de profesorii școlii. Teatru: un facilitator extern se ocupă de un grup mic de elevi pentru a desfășura activități de exprimare verbală și corporală. (proiect DAS - The Creative Fury);
- ❖ Ansamblul coral: un animator extern se ocupă de un grup mic de elevi (proiect Promozart);
- ❖ Sport cu un animator extern: activități sportive prin contract cu Saint-Gilles Sport.

Aceste activități sunt organizate sub formă circulară, astfel încât toți elevii din clasele primare care rămân după orele de școală să poată beneficia de ele.

Activități sportive

- ❖ Pregătire suplimentară cu elevi tutori din ciclul secundar (clasele VII-12), care lucrează cu elevii claselor V-VI, pentru a-i ajuta la disciplinele de examen, dar și în privința metodologiei învățării, pentru a-i pregăti cât mai bine în vederea examenului național de la final de ciclu (finalul clasei VI);
- ❖ Cursuri de limbă maternă: arabă, română și portugheză susținute de profesori din afara școlii (angajați de ministerul țării de proveniență). Copiii se pot înscrie pentru a-și îmbogăți limba maternă. Pentru cei mai mici, învățarea este axată pe limbajul oral, în timp ce, ceilalți lucrează și la nivelul limbajului scris.

Manual școlar

Manualele școlare sunt de fapt un complex versatil de materiale didactice:

- ❖ manualul propriu-zis, conceput sub formă de broșuri pe module didactice (elevii nu vor avea geantă grea, nu vor fi descurajați de dimensiunea materialului ce trebuie înșușit);
- ❖ ghidul metodologic al profesorului;
- ❖ colecție de resurse necesare învățării, la dispoziția profesorului: fișe de lucru, teste, proceduri de experimente, etc.

Conducerea școlii s-a schimbat în septembrie 2016. Au fost observate diverse probleme, de exemplu existența clanurilor, lipsa de unitate în decizii, alegeri centrate mai degrabă pe profesori decât pe familii și copii, acte de violență ale profesorilor față de copii, lipsa consultării între profesori etc. A fost nevoie de multă muncă și răbdare pentru a profesionaliza echipa educațională și a conștientiza responsabilitatea și impactul pe care proiectul îl are asupra viitorului copiilor încredințați echipei. Datorită co-predării, a conducerii care i-a pus pe profesori față în față cu alegerea lor, responsabilitatea și atitudinea lor ne/profesională, mulți profesori au ales să plece, unii prin detașare, alții ieșind la pensie sau în misiune specială și în final, unii au profitat de ocazie, să se apropie de casele lor sau să se

angajeze în proiectele educative care le erau aproape de inimă. Aceste plecări au făcut posibilă reînnoirea colectivului didactic, mai ales la nivelul primar. Astăzi trebuie remarcat faptul că această nouă echipă se pune sub semnul întrebării, este mai implicată, rațională și îndreptată către copil și familia lui.

Desigur, oricare ar fi echipa, va trebui mereu să-și pună la îndoială practicile pentru a putea menține cursul.

Invitarea ONG-urilor în școală

Școala colaborează cu numeroase ONG-uri pentru derularea unor proiecte didactice (de exemplu UNICEF pentru înțelegerea drepturilor copiilor, Crucea Roșie pentru proiecte de igienă, educatori voluntari), asigurând astfel aducerea procesului de învățare mai aproape de viața reală, dinafara școlii.

Analiza cifrelor legate de populația școlară

Populația școlară a scăzut de la 405 elevi în anul 2016, la 390 în anul 2022.

Numărul de elevi nou-veniți din străinătate este de 25-15 / an școlar. Izolarea pandemică din martie 2020 a avut impact negativ asupra mișcării populației școlare.

Cea mai bună publicitate a școlii sunt părinții. Când se înregistrează online, sunt întrebați cum au aflat despre școală: 33% răspund „o recomandare de la cineva”, apoi 27% cunosc școala de mult timp și 24% o caută pe internet.

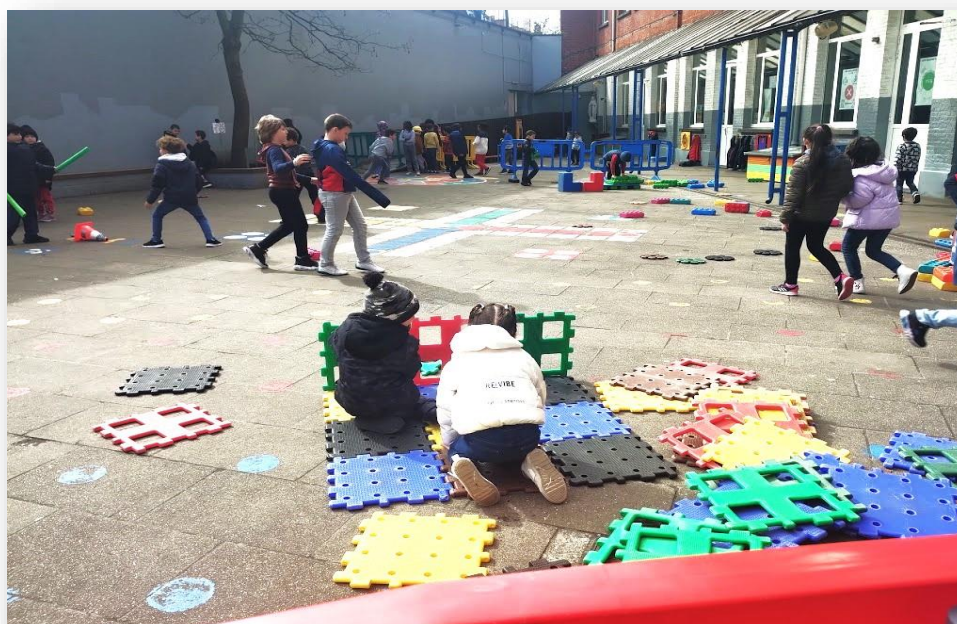
Conducerea școlii a încercat să ridice ștacheta de înscriere lucrând la echipă, la bunăstarea elevilor, ceea ce favorizează stabilitatea și creșterea numărului de elevi, dar faptul că școala este într-un cartier scump, îi încurajează pe mulți părinți să se mute.

Analiza dinamicii colective

Echipa didactică este întinerită, trecând de la 25 de profesori cu vârsta peste 50 de ani 2016 la 16 în 2022 (stabilă sau în ușoară creștere în școlile din aceeași categorie sau profil), care ar putea fi un facilitator al schimbării, chestionând în fața noilor cercetări științifice în pedagogie.

Actuala conducere este în funcție din septembrie 2016 și a inițiat schimbări care imprimă un impuls care începe să fie vizibil în 20/21, inclusiv în ceea ce privește învățarea.

Întreaga echipă folosește platforma Questi pentru profesori. Această platformă face posibilă codificarea dosarului complet al fiecărui elev (informații personale, buletin, raport de fapte, raport al consiliului clasei, raport al întâlnirilor cu părinții, etc.). Toți profesorii pot vedea sau adăuga informații tuturor elevilor din școală, nu doar elevilor lor. Aceștia informează persoanele vizate cu privire la modificările sau informațiile pe care le-au adăugat elevilor prin intermediul unui sistem informațional încorporat în platformă. La data la care un modul didactic s-a încheiat, modificarea retroactivă a situației școlare devine imposibilă.

Jocuri pentru pauze

În transformarea unei școli, managementul resurselor, reprezintă de asemenea o bază fundamentală. Focusarea s-a făcut pe resursele umane, pe motivarea și formarea acestora prin cursuri speciale, consilii profesionale tematice, dar și pe resurse materiale, pe achiziționarea dotărilor necesare fiecărui platou, a materialelor didactice moderne, suficiente. Numeroase jocuri didactice, fișe de lucru, sunt înfoliate, bine păstrate în dulapuri cu uși glisante (mai ales în coridoare, pentru a evita supraîncărcarea claselor cu mobilier și pentru a le avea la îndemână) și reutilizate an de an. În pauze elevii au la dispoziție numeroase aparate de joacă din belșug, trotinete, mingi, puzzle de exterior, pe care le folosesc prin rotație, pe clase, programat.

Institutul Filles De Marie, Bruxelles, este un exemplu viu de transformare a instituției școlare într-o școală cu “învățarea vizibilă”, după modelul descris de John Hattie în lucrarea sa “Visible Learning and the Science of How We Learn” (Hattie, John; Yates, Gregory C. R., 2013)

Dacă până acum am putut să cunoaștem aceste secrete de leadership doar din literatura de specialitate, prin mobilitate Erasmus+ am putut să trăim transformarea școlii prin învățare, după nevoile ei specifice.

Bibliografie

Berthier, J./ Borst, G./ Guilleray, F./ Desnos, M.: “*Les neurosciences cognitives dans la classe*”, Guide pour expérimenter et adapter ses pratiques pédagogiques, Paris, ESF Sciences Humaines, 2021;

Hattie, John/ Yates, Gregory, C. R.: „*Visible Learning and the Science of How We Learn*”, Taylor & Francis Ltd, 2013.

CU ERASMUS ÎN VALENCIA

Cornelia LUPU

Liceul Tehnologic „Stefan Hell” Sântana

Abstract:

Between March 20th – 25th 2023 I attended the course held within the Erasmus + Practice and Succeed project with the reference number 2022-1-RO01-KA121-VET-000054411, together with my colleague, Tarce Mihaela and 6 more teachers, from Greece and Bulgaria, in Valencia, Spain.

The purpose of the course was to learn new methods, to access platforms and programs necessary for online teaching, blended learning, such as: Canva, Powtoon, Ted Education, Edupuzzle, Educaplay, Quizizz, etc., some of them being known, others being completely new for us.

All this information, news, methods and programs were also disseminated to our colleagues during the workshop held on 19.04.2023, an event during which other colleagues who participated in other Erasmus + EU mobilities shared their experience, these type of projects being a good opportunity for professional improvement and personal development.

Keywords: *methods, workshop, projects, opportunity, improvement*

În perioada 20-25.03.2023 a avut loc, la Valencia, cursul desfășurat în cadrul proiectului Erasmus + *Practice and Succeed*, nr. 2022-1-RO01-KA121-VET-000054411, curs la care am participat împreună cu colega mea, prof. Tarce Mihaela.

Scopul cursului a fost de învățare de noi metode, de a accesa platforme și programe necesare predării online, blended learning.

La acest curs au participat 8 profesori din 3 țări (Grecia, Bulgaria, România), cursul având un caracter intensiv și inovativ. Pentru început, am realizat o paralelă între sistemele educaționale din cele 4 țări participante (Spania fiind țara gazdă), între curriculum existent la liceele din țările partenere. S-au menționat totodată și probele apărute în urma pandemiei, probleme care sunt general valabile,

oportunitate de a reflecta asupra tranziției educației spre programe și metode care să adopte digitalizarea și inovarea și să integreze tehnologii noi.

Jocurile și exercițiile de interrelaționare au condus la crearea unei atmosfere de prietenie și colaborare între toți participanții la acest grup. Trainer-ul Paula Garcia ne-a prezentat diverse metode ce pot fi folosite la Blended learning, cum ar fi: *Canva*, *Powtoon*, *Ted Education*, *EduPuzzle*, *Educaplay*, *Quizizz* etc., unele dintre ele fiind cunoscute, altele fiind complet noi. Aceste metode necesită o bună cunoaștere a tehnologiei, echipamente IT și mult timp și răbdare, mai ales pentru cei care nu sunt fani ai predării în acest mod. Însă copiii vremurilor noastre adoră lecțiile și metodele aplicate pe suport electronic, sunt mai receptivi și relaționează mai ușor în mediul online decât în varianta clasică.

Toate aceste informații, noutăți, metode și programe au fost prezentate și colegilor noștri în cadrul work-shop-ului desfășurat în data de 19.04.2023, eveniment în cadrul căruia a avut loc și schimbul de informații din partea altor colegi care au participat la alte proiecte Erasmus, desfășurate în cadrul UE, proiecte ce constituie o ocazie binevenită de perfecționare profesională și dezvoltare personală.

JOB SHADOWING PRIN ERASMUS+ LA „SAVIO SZENT DOMONKOS KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA”, BÉKÉSCSABA, UNGARIA

Hortensia-Diana NEAMȚ
Liceul Tehnologic „Stefan Hell” Sântana
nhortensiadiana@yahoo.com

Abstract:

The "Savio Szent Domonkos Katolikus Általános Iskola és Óvoda" school in Békéscsaba is a school with classes I-VIII, supported by the Catholic church. It is the coordinating school for 5 other schools in the area. In this school, scientific education and education for the values of social life are harmoniously combined. The school's extracurricular offer is very rich in sports and cultural activities. The strength of the school equipment is the didactic materials, in each classroom there is an interactive whiteboard, a video projector and many other didactic materials. The provision of appropriate didactic material for skills training is carried out according to the school curriculum.

Keywords: *Communication; Digitalization; Education for the values of social life; Multi-media resources; Interdisciplinary approach*

În perioada 15 – 19 mai 2023 am participat la job shadowing la "Savio Szent Domonkos Katolikus Általános Iskola és Óvoda" în Békéscsaba, Ungaria. Obiectivul acestui job shadowing a fost dezvoltarea competențelor pedagogice, educației incluzive, integrarea TIC și a platformelor educaționale în activitățile didactice la clase gimnaziale prin mobilitate Erasmus+. Alte obiective urmărite au fost dezvoltarea inițiativei personale în ceea ce privește activitatea la clasă, învățarea de noi metode de inter-relație cu membrii unei culturi diferite, dezvoltarea de noi metode de comunicare în spațiul european, îmbunătățirea comunicării cu colegii profesori, dar și cu elevii sau reprezentanții comunității locale/regionale, încurajarea activităților care necesită munca în echipă.

S-a prezentat sistemul de învățământ maghiar și s-a făcut o analiză comparativă a celor două sisteme de învățământ, maghiar și românesc, din perspectiva structurii curriculumului de

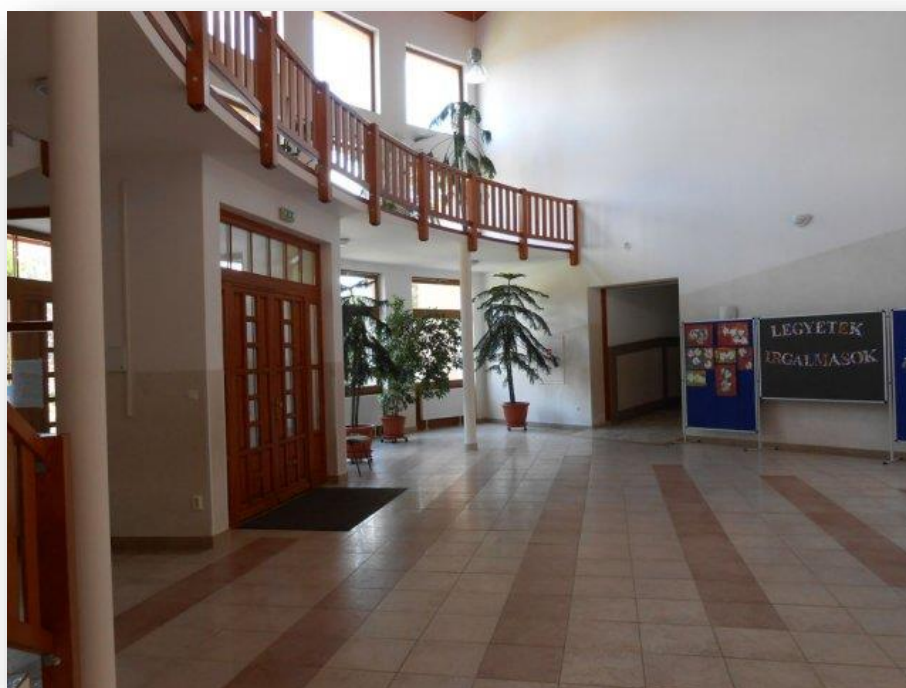
specialitate, a strategiilor didactice și a ponderii formale și informale în formarea competențelor tehnice, utilizarea TIC pentru predare, și, implicit, atingerea obiectivelor strategice și a calității educației europene.

Intrarea în școală

Școala „Savio Szent Domonkos Katolikus Általános Iskola és Óvoda” din Békéscsaba este o școală cu clasele I-VIII susținută de biserica catolică. Este școală coordonatoare pentru alte 5 școli din zonă. În școală educația științifică și educația pentru valorile vieții sociale se îmbină armonios. Elevii au în trunchiul comun 2 ore de religie. Programul elevilor în școală este zilnic între orele 8-16, timp în care elevii desfășoară activități curriculare și extracurriculare, își rezolvă temele, iar la finalul programului elevii nu mai au teme obligatorii pentru acasă. Durata orelor de curs este de 45 de minute iar pauzele durează 15 minute. Școala are un microbuz care transportă elevii cu domiciliul aflat la distanță mai mare.

În fiecare dimineață cadrele didactice se adună în holul școlii unde stabilesc ce au de făcut în ziua respectivă sau dacă sunt probleme se străduiesc să le rezolve împreună. Fiind o școală susținută de biserica catolică, am remarcat că activitățile încep la fiecare oră cu câte o rugăciune spusă de un elev din clasă.

Holul școlii

În curtea școlii, există mult spațiu verde, cu locuri de joacă și de relaxare. Fiecare elev are un dulap individual în care își păstrează lucrurile personale, pantofi pentru interiorul școlii, deoarece când ies afară în curtea școlii își schimbă încălțăminte.

Curtea școlii cu spațiu verde și locuri de joacă

Școala are o cantină unde elevii servesc o gustare la ora 10, prânzul între orele 12 – 14 și încă o gustare după ora 15. Pauza de masă la pânză durează o oră.

Cantina școlii

Oferta extracurriculară a școlii este una foarte bogată în activități sportive, culturale. Ea include arte, muzică, ansamblu coral, cerc de matematică, cerc de fizică, literatură, istorie, limba engleză, educație tehnologică, dans popular, scrimă, handbal, fotbal. Alți profesori de specialitate vin în școală după amiaza pentru a desfășura activități extracurriculare cu grupe mici de elevi, în funcție de opțiunea individuală a fiecărui elev.

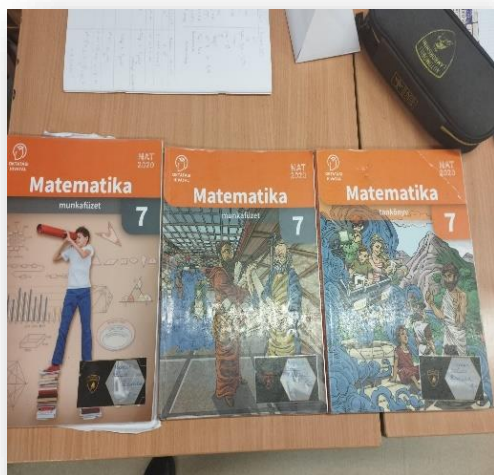

Holul de la etaj unde sunt săli pentru desfășurarea activităților extracurriculare

Dotarea școlii are ca punct forte materialele didactice, în fiecare sală de clasă fiind tablă interactivă, videoproiector și multe alte materiale didactice. Dotarea cu material didactic adecvat pentru formarea competențelor, se realizează conform programei școlare. Fiecare elev cunoaște competențele pe care trebuie să le dezvolte până la finalul clasei a VIII-a, fiind motivat să se implice în dezvoltarea proprie.

La orele de matematică la care am asistat s-a lucrat mult pe grupe de elevi, dar și frontal la unele clase, unde a fost recapitulată materia. Se pune mult accent pe caracterul practic și aplicativ al exercițiilor și problemelor, folosindu-se material concret (figuri și corpuri

geometrice). Elevii au confecționat și ei material didactic (corpuri geometrice), ulterior făcând schimb între ei și având de calculat diferite operații. Fiecare grupă de elevi a lucrat separat, implicându-se toți elevii din grupă, apoi prezentând la tablă rezultatul muncii în echipă. Se pune accentul pe calitatea activităților și a sarcinilor de lucru, nu pe cantitatea lor. Toți elevii au un manual și câte două auxiliare care sunt primite din partea școlii, elevii putând rezolva exercițiile și problemele direct pe auxiliare.

În urma acestui job shadowing, ca urmare a bunelor relații formate, un grup de 14 elevi și cadre didactice de la „Savio Szent Domonkos Katolikus Általános Iskola és Óvoda” din Békéscsaba au vizitat localitatea și școala noastră. După vizitarea clădirii școlii de pe strada Câmpului și a grădiniței de pe strada Rozelor, a urmat vizita la biserica romano-catolică „Sfânta Ana” din localitate, apoi am servit împreună o pizza delicioasă la Hanul Vânătorilor. Ne-am îndreptat spre municipiul Arad unde am vizitat Arena „Francisc Neuman”, Primăria Arad, unde am avut un tur ghidat în limba maghiară (pentru care mulțumim foarte mult), ne-am plimbat în Parcul Reconcilierii, am vizitat Statuia Libertății și, în final, am admirat catedrala romano-catolică.

Cadrele didactice ale Liceului Tehnologic „Ștefan Hell” – Sântana (Simona Costea, Hortensia-Diana Neamț și Emil Arsa) împreună cu delegația din Bekescsaba

DELEGAȚIA ȘCOLII „SAVIO SZENT DOMONKOS KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA” – BÉKÉSCSABA VIZITEAZĂ SÂNTANA

Dr. Ana HÖNIGES

Liceul Tehnologic „Stefan Hell” Sântana

a_hoeniges@yahoo.de

În cadrul proiectului Erasmus+ 2022-1-RO01-KA121-SCH-000054443, în data de 29 iunie 2023, o delegație de cadre didactice și elevi ai școlii din Ungaria, condusă de doamna director Bódiné Bazsó Tünde, a vizitat Liceul Tehnologic „Stefan Hell” Sântana. Vizita a urmărit un schimb de experiență între cele două școli, cu analiza particularităților celor două sisteme de învățământ.

La finalul vizitei de lucru oaspeții au avut un program de cunoaștere a patrimoniului cultural din orașul Sântana și municipiul Arad ghidați fiind de colegii noștri: Emil Arsa, Simona Costea și Hortensia-Diana Neamț.

„Am petrecut la voi o zi excelentă cu un program de neuitat și cu locuri deosebite!”, au declarat oaspeții. <https://www.facebook.com/saviokatolikusiskola>

Delegația școlii „Savio Szent Domonkos Katolikus Általános Iskola És Óvoda” – Békéscsaba împreună cu colegii de la Liceul Tehnologic „Stefan Hell” Sântana în Parcul Reconcilierii din Arad

JOB SHADOWING LA KOLLEG ST. SEBASTIAN STEGEN, FREIBURG I. BR., GERMANIA, ÎN CADRUL PROIECTULUI VIP ERASMUS+

Melania RAAB

Liceul Tehnologic „Stefan Hell” Sântana

melaniegoina@yahoo.com

Melania VUIN

Liceul Tehnologic „Stefan Hell” Sântana

melania.vuin@gmail.com

Abstract: *This article is a presentation of the school Kolleg St. Sebastian Stegen, Freiburg i. Br., Germany, an educational institution where job shadowing mobility took place within the VIP Erasmus+ project 2022-1-RO01-KA121-SCH000054443, during the period 13 – 24.III.2023. It also includes the presentation of the educational offer, the description of extracurricular activities proposed by the educational unit, the description of projects and examples of good educational practice that seemed relevant to us and that we chose to integrate into our teaching approach in order to achieve personal progress from a methodical and didactic point of view, mentoring activities, cooperative learning, role play, learning and education within thematic trips, political-economic, ethical, ecological and resource sustainability education. This school represents more than a place for knowledge and scientific notions. It is a living space, where students spend the whole day, learning with pleasure, without fear, through collaboration and cooperation, using the digital technique and the Moodle platform of the school, engaging in attractive and interactive work, within the same small pot. develop skills. School camps and teacher-student role exchange strengthen the bond between teachers and students. A great emphasis is placed on learning foreign languages, on learning through projects, carried out in collaboration with various qualified institutions, on international partnerships between schools and exchanges of experience between students and teachers from these educational institutions, on the integration of students into real life and on training the necessary skills on the labour market, career counseling and optimal cooperation between all actors involved in the educational process. This is a private school, partly founded by the Roman Catholic Diocese of Freiburg, and it places great emphasis on Christian values. The participation in the ecumenical activities proposed by the educational unit is mandatory.*

Keywords: *political and ecological projects, collaborative and cooperative learning, mentoring and mediation, digital skills, role play and responsibility*

Introducere

În perioada 13-24.III.2023 s-a desfășurat mobilitatea de tip job shadowing din cadrul proiectului VIP Erasmus+, la Kolleg St. Sebastian din Stegen, Freiburg i. Br., Germania. Scopul activității l-a reprezentat atât acumularea de experiență în domeniul didacticii și metodicii, dezvoltarea profesională și personală, și multiplicarea experienței formative la toate cadrele didactice din școală, prin activități didactice demonstrative, webinarii, pe teme metodice inspirate din schimbul de bune practici care să poată fi utilizate de către toate cadrele didactice din școală, cât și promovarea imaginii școlii în comunitate prin activități de diseminarea.

Fiind o școală privată, Kolleg St. Sebastian Stegen a fost întemeiată pe lângă biserica romano-catolică, inițial ca școală confesională, actualmente este sprijinită de Fundația Diocezei Romano-Catolice Freiburg.

Kolleg St. Sebastian Stegen, Freiburg i. Br., Germania

Scopul școlii vizează mijlocirea unei educații și formări profesionale de bună calitate a tinerei generații și încurajarea acestora să devină cetățeni creștini implicați în societatea democratică a Germaniei, având curajul de a prelua responsabilități și inițiativă. Bazele educației și formării elevilor colegiului le reprezintă sistemul de valori creștine, în centru aflându-se convingerea ca fiecare individ în parte deține o demnitate deosebită, fiind acceptați cu calitățile și slăbiciunile lor. Școala își dorește pe această cale să însoțească și să promoveze copiii și tinerii în dezvoltarea lor personală, aspecte care se concretizează, printre altele, prin activități extra curriculare: în cadrul taberelor de recreere, elevii școlii au posibilitatea de a discuta și dezbate subiecte și întrebări existențiale care-i preocupă pe adolescenți; în cadrul practicii sociale (Compassion) au loc întâlniri cu oameni nevoiași, aparținând grupurilor vulnerabile, profilul religios al colegiului cuprinzând, dincolo de acestea, slujbe și ceremonii religioase desfășurate în cadrul comunității școlare sau meditații în capela palatului.

Așteptările colegiului de la elevii săi

Pentru a fi admis la Kolleg St. Sebastian Stegen se pune mare accent pe recomandările ce le face învățătorul la finalizarea ciclului primar. Toți elevii participă la orele de religie și se implică în activitățile de tip religios propuse școală: fie că este vorba despre slujbe religioase, sau de zile de recreere și meditație. Un accent deosebit se pune pe educarea spiritului civic la elevi, a responsabilizării și implicării sociale, ca de exemplu: participarea la tabere școlare și la practica profesională sau socială ce poartă denumirea „Compassion”.

Oferta educațională

- Gymnasium¹/ Studii liceale cu achiziționarea noțiunilor de cultură generală, axată pe predarea limbilor clasice, a limbilor moderne și pe educație muzicală;
- Integrierte Realschule²/ Școală reală integrată;
- Aufbaugymnasium³

O viziune de ansamblu asupra materiilor școlare predate în cadrul colegiului Kolleg St. Sebastian Stegen

- ❖ Arte plastice;
- ❖ Biologie;
- ❖ Chimie;
- ❖ Germană;
- ❖ Engleză;
- ❖ Franceză;
- ❖ Educație pentru societate;
- ❖ Geografie;
- ❖ Istorie;

¹ Studii de tip liceal finalizate cu Examen de Bacalaureat, care permit înscrierea la studii superioare (universități, academii).

² Școală de tip secundar I, cuprinzând clasele a V-a până la a X-a, necesitând urmarea unei calificări profesionale la finalizarea acestui nivel de studiu.

³ Aufbaugymnasium este în Germania o formă de școlarizare de tip superior de treaptă, care poate fi accesată după finalizarea școlii reale cu referințe primite pentru continuarea studiilor de tip gimnazial ca treaptă finală de studii preuniversitare. Acest tip de școlarizare permite achiziționarea cunoștințelor lingvistice de limbă străină L2, necesare în vederea înscrierii la Examenul de Bacalaureat.

- ❖ Greacă;
- ❖ Latină;
- ❖ Muzică;
- ❖ Religie;
- ❖ Spaniolă;
- ❖ Sport;
- ❖ Tehnică.

Ofertă educațională la decizia școlii Kolleg St. Sebastian Stegen

- **Educație muzicală:** orchestră; ansamblu coral pentru ciclul inferior și atelier de lucru Musical; ansamblu coral pentru ciclul superior I și II; Big Band; Cor și orchestră; implicare în corul de băieți sau în cel de fete, coruri constituite pe lângă Catedrala Romano-Catolică din Freiburg/Freiburger Münster;
- **Întâlniri culturale:** excursii de studiu efectuate în mod regulat la Roma și în Grecia; întâlniri pentru schimburi de experiență cu școlile partenere din Franța (St. Joseph, Périgueux), Anglia (Silcoates School, Wakefield), Talitha Kumi, Betleem (Palestina) și San Javier, Murcia (Spania);
- **Cercuri și ateliere de lucru:** teatru; film; tehnica de organizare a evenimentelor; Jazz și streetdance; anduranță; istorie; sanitari; grădinărit; engleză; franceză; DELF; italiană.

Resurse umane

Momentan studiază în cadrul colegiului Kolleg St. Sebastian Stegen 820 elevi, cuprinși fiind în 36 de clase, la care predau 80 de cadre didactice.

Contribuția pedagogică

Contribuția elev/ lună calendaristică este de 40,- Euro, iar în cazul în care sunt mai mulți frați înscriși la o școală din cadrul Fundației Diocezei Romano-Catolice Freiburg se percepe pentru al doilea copil suma de 20,- Euro, iar următorii copii ai familiei respective sunt scutiți de taxe. Prima tranșă de bani se virează până în data de 1.XI., iar a doua până pe 1.IV., fiecare în valoare de 240,- Euro.

În cazuri speciale, există posibilitatea reducerii de taxă, necesară fiind o cerere înaintată conducerii școlii și aprobată de finanțatori.

Orar

- Prima oră: 7:50-8:35

- A doua oră: 8:35-9:20

Prima pauză mare: 9:20-9:40

- A treia oră: 9:40-10:25

- A patra oră: 10:25-11:10

A doua pauză mare: 11:10-11:30

- A cincea oră: 11:30-12:15

- A șasea oră: 12:15-13:00

Pauza de masă: 13:00-13:45

- Ora a opta: 13:45-14:30

- Ora a noua: 14:30-15:15

- Ora a zecea: 15:25-16:10

- Ora a unsprezecea: 16:10-16:55

- Ora a douăsprezecea: 17:05-17:50

- Ora a treisprezecea: 17:50-18:35

Activități de îngrijire, sprijin și supraveghere a elevilor după programul școlar la Kolleg St. Sebastian

Sub motto-ul: „Mai mult decât o școală deschisă pe tot parcursul zilei” funcționează Kolleg St. Sebastian din Stegen, Freiburg i. Br., care oferă un spațiu sigur elevilor săi, fiind o școală modernă cu săli de clasă luminoase, aerisite, spațioase și minimaliste. Arealul școlar, un vast campus care cuprinde multe clădiri ale Episcopiei Romano-Catolice, spații verzi și parcuri pentru recreație, toate date spre folosință școlii, nu este doar un „spațiu școlar”, ci și un „loc de conviețuire”, având o vastă ofertă de activități și programe de îngrijire și supraveghere a elevilor.

Tinerii din zilele noastre au, mai mult ca oricând, nevoia de astfel de spații de conviețuire, unde au prilejul de a percepe și resimți valori cum sunt simțul responsabilității, al onestității și încrederii, în sensul de a fi un om de bază și de încredere, formarea și consolidarea unor legături sociale solide cu cei de vârsta lor și cu adulții, dar totodată educarea unui comportament responsabil și sustenabil cu „creația”, în sens particular și amplu (om și mediul înconjurător). Activitatea de formare și educare din cadrul orelor de curs este completată de oferta educațională extracurriculară bazată pe educarea la elevi a valorilor creștine. Pentru a păstra un echilibru între viața familială și cea profesională, părinții au nevoie de sprijin pentru ușurarea sarcinilor în cadrul procesului de educare a copiilor. O dezvoltare optimă a elevilor este realizabilă doar prin colaborare continuă dintre toți dascălii colegiului. O premisă de bază în atingerea acestui obiectiv este includerea personalului educațional și a spațiilor de învățare „Lernraum+” în oferta educațională de sprijin și îngrijire a elevilor din comunitatea școlară a colegiului.

Obiectivele ofertei educaționale de tip „școală după școală”

Acordarea de sprijin prin intermediul personalului responsabil și calificat:

- Consilierea și supravegherea elevilor pe durata pauzelor și a pauzei de masă;
- Sprijin acordat în vederea rezolvării temelor pentru acasă.

Completarea ofertei școlare curriculare:

- Descoperirea unor noi spații de învățare și de dobândire a experienței;
- Sprijinirea dezvoltării elevilor pe traseul transformării lor în personalități responsabile și implicate în viața comunității din care fac parte;
- Ofertă educațională de petrecere a timpului liber, a dezvoltării creativității și a descoperirii mediului înconjurător prin joc.

Transmiterea valorilor și a normelor creștine:

- Exersarea respectării regulilor și a ritualurilor;
- Învățarea prin modele și consecvență pedagogică;
- Dezvoltarea și modelarea relațiilor sociale.

Oferta educațională de tip „școală după școală” a colegiului Kolleg St. Sebastian Stegen

1. Supravegherea de după amiază în cadrul colegiului: Lernraum⁴

Supravegherea de după amiază are loc de luni până joi în intervalul orar 12:15-16:00, fiind un program de tip after school, în cadrul căruia elevii își pot efectua temele pentru acasă, pot învăța sub îndrumarea și supravegherea personalului calificat.

În Lernraum+ elevii își pregătesc temele pentru acasă și învață sub îndrumarea personalului calificat.

⁴ Lernraum = spațiu de învățare

Spații de învățare luminoase, aerisite, minimaliste, dar totuși vii, dotate cu material didactic

Elevii învață în mod interactiv, practic, corelat cu situații din viața reală, organizați în echipe sau grupuri mici

Mobilier modular personalizat de fiecare elev în parte – spațiu securizat de depozitare a lucrurilor personale

La ora 13:00 elevii și dascălii servesc împreună masa de prânz în sala de mese a cantinei colegiului. Pentru petrecerea timpului liber de după servirea prânzului, elevilor le sta la dispoziție o ofertă variată de jocuri și activități sportive, fiindu-le permis să se miște liberi prin campusul școlar care reunește spații verzi, parcuri și săli de clasă, desfășurând activități de tip in- and outdoor.

Programul de tip after school se desfășoară în intervalul orar 14:00-15:15, perioadă în care se învață și se exersează, elevii efectuându-și sub supraveghere temele pentru acasă sau beneficiind de sprijin, dacă este cazul, sprijin oferit de personal calificat sau de mentorii lor – elevi de clasele a X-a până la a XII-a.

Programul de îngrijire, sprijin și supraveghere se termină cu activități de petrecere a timpului liber în intervalul orar 15:15-16:00, în cadrul căruia elevii se pot destinde prin jocuri de mișcare și cooperare sau prin activități de valorificare a creativității.

Activități practice de stimulare și valorificare a creativității elevilor în cadrul programului de după școală

Atelier de creație și de învățare prin experimentare cu toate simțurile

Activități de muncă prin cooperare

2. Masa de prânz și pauzele

Pe durata celor două pauze mari, toți elevii și dascălii școlii își pot cumpăra, de la Bistro M, și servi micul dejun, băuturi răcoritoare sau calde în spațiul amenajat pentru servirea mesei, oferta fiind vastă și diversificată. La ora 13:00 se oferă o masă caldă de prânz, constând, la alegere, dintr-un meniu clasic sau unul vegetarian. Dincolo de acestea există mai multe țâșnitori pe domeniul colegiului, de unde elevii se pot servi cu apă potabilă.

3. Sprijin și învățare prin mentorat și cooperare între elevi

Individual sau în grupuri de lucru restrânse, compuse din maxim 3 persoane, se ajută elevii reciproc la efectuarea temelor de casă, mentorii îi sprijină la învățat și le dau sfaturi legate de probleme de învățare. Finalitatea acestui proces este ca elevii să le ofere colegilor lor căi spre învățarea auto-organizată.

Obiectivul colegiului este acela de a oferi elevilor și părinților un sprijin eficient și necomplicat. Premisa o reprezintă o bună înțelegere și cooperare între mentor, profesorul de specialitate, elevul aflat

în dificultate și părinții acestuia, astfel încât problemele să poată fi abordate în mod concret, iar lacunele să poată fi închise în mod rapid prin cunoștințele necesare.

Cine poate beneficia de sprijinul în procesul de învățare?

De acest gen de sprijin pot beneficia elevii ai claselor a V-a până în a IX-a (dacă este cazul și elevii de clasa a X-a), care au nevoie de sprijin și își pot permite un îndrumător din rândul colegilor mai mari .

Ce materii intră în oferta de sprijin?

Materiile pentru care se poate solicita mentor și sprijin sunt: Matematica, Chimia, Fizica, toate limbile clasice și moderne (Latină. Greacă, Franceză. Engleză, Spaniolă), Germană (ciclul inferior).

Cine face parte din rândul mentorilor?

Elevii claselor a IX-a până la a XII-a și foști elevi ai școlii, după convorbirea prealabilă cu profesorii de specialitate, pot fi incluși în acest program de mentorat. Mentorii interesați să ofere sprijin colegilor lor se vor înscrie pe lista aflată la secretariat.

Ce au de făcut cei care vor să aplice pentru programul de mentorat în calitate de beneficiari al serviciilor oferite?

Cei interesați de programul de mentorat oferit în școală, depun la secretariatul colegiului o cerere, urmând să se găsească un mentor indicat pentru cazul în parte, după care se realizează legătura dintre elev și mentor.

Costurile pentru orele de sprijin se ridică la 9,- Euro/45 de minute, respectiv 12,- Euro/60 de minute. Această sumă minimă este considerată punct de referință, fiind posibilă o înțelegere cu mentorul. Plata pentru orele efectuate se face imediat după încheierea fiecărei ședințe de meditație.

Unde și când au loc orele de sprijin?

Programul de mentorat se poate desfășura la școală, pe perioada timpului liber, în pauza de masă, după orele de curs, dar și acasă. Locul și ora sunt stabilite în mod flexibil prin discuție cu

mentorul. Pe timpul vacanțelor școlare întâlnirile din cadrul programului de mentorat nu se pot desfășura pe domeniul școlii.

Tabere școlare și activități extracurriculare

În cadrul taberelor școlare li se oferă elevilor oportunitatea de a pune în practică cele învățate la orele de curs, de a consolida relații, de a se cunoaște mai bine personal și reciproc, de a-și cunoaște profesorii și de a-și antrena abilitățile. Acestea cuprind activități sportive, practice, jocuri și concursuri.

Tabăra de schi ce are loc în Alpi (2023 în Südtirol, Italia) reprezintă un cadru propice pentru inițierea în mersul cu schiurile, antrenarea abilităților sportive în domeniul jocurilor de iarnă, îmbunătățirea tehnicii de schiat, având ca program liber o vastă ofertă de activități distractive: manichiură, confecționarea de coliere și brățări din perle, program de scamatorie și magie, partide de tenis de masă sau fotbal de masă, confecționarea decorațiunilor de Paști, pictarea de tatuaje pe piele sau împletirea șuvițelor cu meșe din pene. Un lucru important în cadrul acestor tabere este educarea non-formală. Curățenia și ordinea în camere are un rol prioritar, din acest motiv se organizează concursuri pe această temă, camerele fiind controlate în fiecare seară de comitetul de jurizare format din profesorii însoțitori.

Tabăra de schi în Südtirol, Italia, 2023

Vizite la muzee, de exemplu Ötzmuseum din Bolzano, sau o zi de distracție la aquapark în Brixen, diversifică programul de schi întrerupt de vremea nefavorabilă. Serile cu jocuri de societate și alte activități distractive și interactive, sudează relațiile de grup, fiind baza pentru legarea unor noi prietenii. Concursul „Schlag den Lehrer” (Învinge-l pe profu) a cuprins diverse jocuri (cine bea cel mai mult – apă –, silabisire de la coadă la cap, concurs de suflat mingi, hula hoop ș. a.), câștigate în special de către elevi.

Experiențele din cadrul taberelor școlare sunt documentate de elevi, aceștia publicând pe pagina web a școlii articole și jurnale de călătorii, cuprinzând rezumatul activităților și al întâmplărilor din excursii și tabere. În cadrul excursiilor atractive, elevii învață prin experimente și proiecte dedicate activităților practice și învățării prin descoperire și cooperare.

Elevi din clasa a VI-a învață practic în cadrul excursiei „Experimentierwelten”

Tehnica ocupă un loc prioritar în sistemul educativ german

Formarea abilităților practice, tehnico-aplicative prin cooperare

Excursiile și taberele școlare sunt organizate pe zile tematice, elevii învățând să acorde primul ajutor, să construiască lămpi cu ulei folosite în Antichitate, să scrie pe plăcuțe din lut asemeni romanilor, să impregneze un semn distinctiv/heraldic pe o bucată de piele, să se familiarizeze cu tehnica cioplitului în piatră și cu sistemul democratic al vechilor greci. În cadrul zilei tematice „Roma antică” elevii au posibilitatea de a face o incursiune în lumea Antichității romane, de a se transpune în diferite roluri, de a înțelege conceptele introduse la orele de curs de Limbă latină, cultură și civilizație romană, jocul de rol fiind unul prezent pe tot parcursul demersului didactic curricular și extracurricular. Ziua s-a finalizat cu o paradă de modă a costumelor romane și cu punerea în scenă a unei piese de teatru, protagonistul căreia fiind un german care face cunoștință pentru prima dată cu o așezare romană.

Atelier de confecționare a lămpilor cu ulei

Impregnarea unor semne distinctive/ heraldice pe o bucată de piele

Piesa de teatru exemplificând o scenă din viața romană

Activitățile sunt în așa fel gândite, încât elevii să lucreze întotdeauna în parteneriat sau în grup. Ei învață împreună și unii de la alții sub îndrumarea cadrelor didactice, fiind actorul principal al procesului instructiv-educativ.

Alte activități interesante pentru elevi sunt vizitarea unor locuri de importanță istorică și culturală, a unor cetăți, palate și castele, învățând să tragă cu arcul ca în Evul Mediu și să se orienteze în spațiu prin jocul-concurs *Geocaching*, făcând uz de competențele dobândite în cadrul orelor de geografie cu privire la citirea coordonatelor de longitudine și latitudine, combinate cu cele de matematică – la fiecare punct de control aflându-se indicii ce pot fi descifrate prin calcule matematice, cheia acestora indicându-le elevilor direcția, ducându-i astfel la următorul punct de control. *Geocaching* îmbină tehnica modernă/digitală cu cea tradițională de citire a hărții, utilizând compasul, iar la fiecare punct de control elevii scanează un chip personalizat, astfel încât să poată fi controlată parcurgerea întregului traseu.

Start Geocaching

Tragerea la țintă cu arcul și săgeata – o activitate care antrenează abilitățile de concentrare și precizie

Inițiere în tehnica cioplitului în piatră – o activitate care antrenează capacitatea de concentrare și coordonare a mișcărilor, eliberând surplusul de energie, ajutându-i pe elevi să-și gestioneze pornirile de agresivitate

Cioplitul în piatră – o activitate desfășurată în echipă

Sigmaringen – o locație de vis unde elevii s-au rupt de realitatea modernă, intrând în rolurile actorilor Evului Mediu

Tabăra școlară de la Sigmaringen oferă o varietate inestimabilă de activități interesante și interactive atât celor mici, cât și celor mari, programul cuprinzând: vizitarea castelului dinastiei de Hohenzollern, incursiune în viața medievală prin vizitarea mănăstirii, a lăcașelor de cult și a campusului Galli din Meßkirch, concurs între echipe de construire a unor plute, vizitarea unei comunități de castori la Dunăre, descoperirea unor fosile și urme arheologice, incursiune în lumea liliecilor, drumeții pe timp de noapte, foc de tabără, prepararea și coacerea pâinii pe băț (Stockbrot) și a bezelelor/Marshmallows la foc de tabără, seară cu jocuri la Casino (folosind bomboanele Maoam drept monede) ș. a.

Stockbrot – pâine pe băț la foc de tabără

Confecționarea plutelor

Programul de tip „Școala altfel” se derulează pe clase, în perioade diferite, implicând doar elevii dintr-un anumit nivel de clase, celelalte clase desfășurându-și programul școlar normal. Aceste activități sunt cuprinse într-un centralizator, care detaliază activitățile propuse, fiind accesibil tuturor actorilor implicați.

Activități extracurriculare ale ciclului gimnazial și liceal inferior (V – X):

Clasele	Eveniment	Perioada de desfășurare	Durata	Observații
a V-a	zile de recreere	începutul lui octombrie	2 zile	

a VI-a	tabără școlară	la alegere	5 zile	prin cooperare cu asociația BBZ
a VIII-a	zile de experiență pedagogică	la alegere	3 zile	prin cooperare cu familiile Zwerger și Raab http://www.zwerger-raab.de/
a IX-a	program de schimb de experiență cu școli din Anglia, Franța și Spania	a alegere	10 zile	
a X-a	BOGY ⁵	înainte de vacanța de toamnă	5 zile	
a IX-a sau a X-a	vizită de studiu în Grecia	înainte sau în vacanța de Rusalii	3 zile+	

Activități extracurriculare ale ciclului liceal superior (XI – XII):

⁵ Program de consiliere și orientare în carieră

Clasele	Eveniment	Perioada de desfășurare	Durata	Observații
a XI-a	vizită de studii la Roma	Înainte de vacanța de toamnă	8 zile	
a XI-a	proiectul COMPASSION	înainte de vacanța de Rusalii	10 zile	
a XII-a	zile de recreere	după vacanța de toamnă	5 zile	

Săptămâna de proiecte „Baustelle Europa”/ „Șantier Europa”

În săptămâna 13-17.III.2023 a avut loc la Kolleg Sankt Sebastian din Stegen, Germania, săptămâna de proiecte „Baustelle Europa“ (Șantier Europa), care a implicat toți elevii claselor a X-a ai acestei instituții de învățământ. În cadrul acestui proiect, elevii au desfășurat activități interesante și interactive pe teme de actualitate. Profesorii de diferite materii au oferit o abordare inedită, transdisciplinară și crosscurriculară asupra unor subiecte de interes public și de actualitate din domeniul literaturii, istoriei, politicii, economiei, ecologiei și mediului înconjurător, fizicii și a resurselor energetice etc. În acest sens, profesorii de limba germană au organizat lectura oferită de scriitoarea Iris Wolff, plecată la vârsta de 8 ani, împreună cu familia, din Banat în Germania, care a citit din romanul ei *Die Unschärfe der Welt (Lumea estompată)*. Elevii au lecturat la clasă romanul scriitoarei, iar în cadrul evenimentului au avut oportunitatea de a intra în discuție cu autoarea, pentru

a înțelege în profunzime romanul. Astfel s-a iscat un frumos schimb de idei între generații, elevii realizând un interviu pentru presă și pentru pagina web a colegiului.

Lectură din romanul *Die Unschärfe der Welt*, de Iris Wolf

Elevii au realizat vizualizarea unui capitol din romanul „Die Unschärpen der Welt“, „Lumea estompată“, de Iris Wolf

16 elevi ucrainieni refugiați din cauza războiului, elevi care învață la această școală, au prezentat un scurt program artistic și au dezvelit zidul pe care au realizat o pictură, având ca subiect pacea mult dorită, drept protest împotriva războiului. La această creație plastică au muncit, împreună cu profesoara de arte, timp de trei luni de zile, dimineața, înainte de orele de curs, în pauzele dintre ore și în timpul liber.

Opera plastică realizată de cei 16 elevi din Ucraina, coordonați de profesoara de arte plastice

Un alt grup de elevi a prezentat o scurtă scenetă de teatru realizată chiar de ei, pe tema „Granitele Europei“.

Profesorul de științe politice, economie și orientare în carieră a oferit împreună cu Centrul pentru Educație Politică din Freiburg un atelier de lucru pe tema „Planspiel”/joc de rol, în cadrul căruia studenți voluntari de la Facultatea de Științe Politice din Freiburg i-au inițiat pe elevi în planurile și structura Parlamentului European și a Uniunii Europene. Pornind de la un brainstorming pentru activarea cunoștințelor despre Europa, au ajuns să simuleze o întrunire a reprezentanților statelor membre UE, fiecare elev reprezentând câte o țară, cu orientarea politică a acesteia. Elevii au tratat cu maximă seriozitate, implicându-se în acest joc, susținând un discurs în cadrul aceluși summit simulat, exprimând poziția politică a țării pe care o reprezentau, chiar dacă opinia lor nu corespunde cu direcția țării respective, aducând argumente, propunând soluții, realizând alianțe, iar la final au supus votului propunerile și solicitările depuse. În acest joc de rol, care a durat 6 ore, elevii nu s-au plictisit nicio secundă, iar feedbackul lor a fost unul pozitiv, dorindu-și continuarea acestui proiect.

Parlamentul European – Strasbourg, Franța

Ziua de miercuri a fost dedicată unei excursii în Franța. Profesorul de limbă franceză a organizat o deplasare la Strasbourg, unde elevii au vizitat centrul istoric și Parlamentul European. La parlament au participat la un mic tur prin clădirea parlamentului, la ședința europarlamentarilor, iar la final au avut oportunitatea de a primi lămuriri de la un funcționar angajat la Parlamentul European.

În interiorul Parlamentului European din Strasbourg elevii participă la prezentarea întemeierii Uniunii Europene și li se explică modul de funcționare, importanța acesteia, scopul, misiunea, viziunea și obiectivele sale

Elevii claselor a X-a de la Kolleg St. Sebastian Stegen, Freiburg i. Br., alături de cadrele didactice organizatoare și cele însoțitoare în incinta Parlamentului European din Strasbourg, Franța

În cadrul orelor de fizică elevii au cercetat aspecte referitoare la resursele energetice ale țărilor europene și la politica acestor țări vis-a-vis de problema resurselor fosile și sustenabile, utilizând platforma Moodle a școlii, rezultatele fiind cuprinse într-o prezentare PowerPoint.

Un alt punct în cadrul săptămânii de proiecte l-a reprezentat „Mein erstes Jahr in Europa“ (Primul meu an în Europa). Elevii au aflat că fenomenul migrației nu este unul ce ține de modernitate, ci de actualitate a temporă, fiind cunoscut încă de acum 40.000 de ani. Două eleve din Germania au moderat activitatea sub îndrumarea profesorului Steffen Grabisna, activitate în cadrul căreia elevii ucrainieni au prezentat scurt-metraje despre ei și au răspuns la întrebări despre primul lor an în Germania, au vorbit despre așteptări, planuri de viitor și clișee referitoare la cele două culturi: ucraineană vs. germană.

Săptămâna s-a finalizat cu o activitate de acordare a feedback-ului (Highlights - ce a fost bun, ce a fost mai puțin bun, recomandări, concluzii), Europa-Lunch (prânz european, pentru care elevii au pregătit câte o specialitate dintr-o țară europeană și au servit masa împreună) și cu o seară de film (în cadrul căreia elevii au urmărit filmul *Persepolis*, în regia lui Marjane Satrapi și Vincent Paronnaud produs în 2007. Filmul a câștigat „Premiul Juriului“ la Festivalul de la Cannes 2008 și ilustrează povestea subtilă a unei fete din Iran, ce se desfășoară în timpul Revoluției islamice. Prin ochii

personajului principal, Marjane, o fetiță precocă și directă în exprimare, în vârstă de 9 ani, vedem cum speranțele oamenilor sunt zdrobite pe măsură ce fundamentalistii preiau puterea – forțând femeile să poarte văl, persecutând și întemnițând mii de oameni).

Europa Lunch – la final de săptămână de proiecte „Baustelle Europa”/„Șantier Europa”, elevii au pregătit un bufet suedez cu specialități din țările europene

Valoarea acestei săptămâni de proiecte constă în conștientizarea importanței democrației la nivel mondial, fiindcă valorile promovate de Uniunea Europeană și drepturile omului, susținute de aceasta, nu sunt chestiuni general valabile la nivel global. În concluzie, o democrație, fie ea și imperfectă, este de preferat unei dictaturi de orice fel.

Exemple de bună practică culese din activitățile propuse de Kolleg st. Sebastian Stegen

1. Comunicarea nonviolentă⁶: integrarea în comunitatea școlară, medierea conflictelor și practica de tip social și acțiune în folosul comunității

Este comunicarea eficientă o chestiune ce ține de hazard? În principiu, nu, însă se pune întrebarea, care aspect dorim să-l prelucrăm, astfel încât să fim fericiți. În acest sens trebuie să ținem

⁶ Conf. Marshall B. Rosenberg: *Comunicarea nonviolentă*, Editura Ponte, București, 2014.

cont de anumite condiții. Întrebarea centrală în cadrul oricărei comunicări este: Ține de mine sau de interlocutorul meu? Sau mai concret: În tabăra cui se află responsabilitatea? Fie că este vorba despre relații personale sau la locul de muncă/în clasa de elevi, comunicarea empatică și inteligența emoțională a devenit tot mai importantă în ultima vreme. Alexandru Moldovan este de părere că, Marshall B. Rosenberg a dezvoltat conceptul de comunicare nonviolentă sau empatică cu promisiunea creării de relații autentice, fără a fi necesară compromiterea propriilor valori și nevoi⁷. Metoda are patru elemente esențiale care se folosesc atât pentru situații de auto-reflecție, și pentru a asculta cu empatie, precum și pentru a ne exprima autentic cu privire la ce este important pentru noi:

1. Observarea realității/a ceea ce se întâmplă efectiv;
2. Starea emoțională avută atunci când observi;
3. Nevoile și valorile identificate cu ajutorul emoțiilor tocmai exprimate;
4. O cerință concretă pentru a găsi o soluție și/sau a menține relația funcțională.

În același timp, punând în centrul ei empatia, comunicarea nonviolentă ne invită în a căuta mereu umanitatea în omul din fața noastră, fără a trebui să fim de acord cu acțiunile pe care acesta le-a întreprins sau dorește să le înlătuiească. Să înțelegem, fără a fi neapărat de acord. Să avem o relație autentică, înainte de a corecta.

Marshall Rosenberg⁸ ne arată în cartea *Comunicarea nonviolentă*, cum să trecem dincolo de suprafață și să vedem ceea ce este viu, real și vital în noi. Citind cartea, conștientizăm că toate acțiunile noastre au la bază nevoi umane universale. Abia în momentul în care ne înțelegem și ne recunoaștem nevoile, creăm o bază comună pentru o relație armonioasă, realizând o conectare profundă cu ceilalți și cu noi înșine.

⁷ Alexandru Moldovan: „De ce să aplici comunicarea nonviolentă în echipă”, Blog uprizerz. Together we rize. Buisness, 2020. Online sub: <https://blog.uprizerz.ro/guest-post-alexandru-moldovan-de-ce-sa-aplici-comunicarea-nonviolenta-in-echipa/> [30.V.2023, 05:30]

⁸ Marshall B. Rosenberg este fondatorul și directorul de Servicii Educaționale al Center for Nonviolent Communication (CNVC), organizație internațională de promovare a păcii. Este, de asemenea, autorul cărții *Speak Peace in a World of Conflict*, folosind pentru prima oară CNV în anii '60, în proiecte de integrare școlară finanțate de statul american, rolul lui fiind acela de a susține programe de training în comunicare și mediere. A fondat Center for Nonviolent Communication (www.cnvc.org) în anul 1984. Organizația are astăzi peste 200 de traineri în 35 de țări din lumea întreagă. În România, CNVC este reprezentată de Asociația pentru Comunicare Nonviolentă. www.nonvilenta.org.

Comunicarea Nonviolentă ajută la eliberarea individului de efectele experiențelor din trecut și ale condiționării culturale, la renunțarea la tiparele de gândire care duc la certuri, furie și deprimare, la rezolvarea conflictelor pe cale pașnică/amiabilă, indiferent de natura lor. Totodată ajută la crearea unor structuri sociale în care nevoile tuturor să poată fi împlinite, dezvoltând relații bazate pe respect reciproc, compasiune și cooperare.

„Proiectul Aristotel”, un studiu efectuat în 2012 de Google, dezvăluie anumite adevăruri despre munca în echipă și prezintă caracteristicile care stau la baza unei echipe eficiente⁹. Google a căutat să respecte metodologia și criteriile științifice ale unui studiu academic, iar concluzia a fost că „eficiența NU ține de cine face parte din echipă, ci de modul în care echipa respectivă colaborează”¹⁰. Modul în care lucrează o echipă este dat de:

1. Siguranța emoțională sau percepția membrilor echipei asupra consecințelor asumării unui risc personal;
2. Încrederea că membrii echipei fac tot ce le stă în putință în vederea livrării rezultatului estimat.

În centrul concluziilor oferite de studiul celor de la Google se află conceptul de inteligență emoțională strâns legat de empatie. Deloc întâmplător este faptul că în anul 2015, atunci când a fost numit în funcție noul CEO al Microsoft, Satya Nadella, acesta a impus ca lectură obligatorie tuturor membrilor echipei cartea lui Marshall B. Rosenberg *Comunicarea Nonviolentă*¹¹. A făcut acest lucru deoarece cunoștea efectele acestei metode: stabilirea unor relații autentice (nu neapărat confortabile pe termen scurt) și un mediu de muncă menit să încurajeze „experimentarea, inovația, creativitatea, performanța echipei față de cea individuală”¹².

Cu adevărat inovativ la această metodă este modul de învățare. De obicei înveți ceva ce arată bine pe hârtie, într-un mediu artificial și uneori cu oameni cu care nu te vei mai întâlni vreodată, iar apoi aștepti ocazia din viața reală să se potrivească și să aplici ce ai învățat în urmă cu câteva luni.

Cu ajutorul unui mentor sau facilitator în comunicare nonviolentă, procesul de învățare se realizează direct și doar cu echipa în cauză, iar aproape toate exemple sunt reale din viața de zi cu zi a

⁹ Apud: Alexandru Moldovan: „De ce să aplici comunicarea nonviolentă în echipă”, Blog upriserz. Together we rize. Buisness, 2020. Online sub: <https://blog.upriserz.ro/guest-post-alexandru-moldovan-de-ce-sa-aplici-comunicarea-nonviolenta-in-echipa/> [30.V.2023, 05:30]

¹⁰ Idem.

¹¹ Observă Alexandru Moldovan în Ibidem.

¹² Idem.

echipei și a provocărilor pe care aceasta le are în momentul prezent. Astfel că învățarea metodei se întâmplă implicit, prin faptul că funcționează chiar sub ochii echipei, aducând claritate și progres în dinamici învechite, despre care nu se credea că se mai pot rezolva vreodată.

Deși nu promite să schimbe lumea, această tehnică de comunicare are capacitatea de a aduce oamenii mai aproape, de a-i face mai curajoși în a fi autentici, de a fi prezenți și conștienți la modul cum se poate deteriora o relație și ce pot să facă concret spre a o proteja, nu doar în cadrul unei echipe, ci în orice relație interumană.

La Kolleg St. Sebastian din Stegen se pune mare accent pe comunicarea emoțională, nonviolentă, o comunicare deschisă, lipsită de neînțelegeri și fără blocaje. Elevii sunt încurajați să-și rezolve singuri problemele și eventualele conflictele dintre ei sau apărute în relațiile cu profesorii. În acest sens are loc formarea mediatorilor, elevi care au abilitatea de a media conflicte și de a-i sprijini pe elevii de clasa a V-a în procesul de integrare și adaptare în comunitatea școlară.

Mediatorii – elevi de clasa a IX-a de la Kolleg St. Sebastian Stegen

La finalul fiecărui an școlar sunt selectați elevi din clasele a IX-a în vederea formării acestora ca mediatori de conflicte. Aceștia au rolul de a interveni în anul școlar următor în relația cu elevii din clasele a V-a, care urmează a fi integrați în comunitatea școlară. Misiunea acestor elevi este de a-i însoți pe boboci, elevii de clasa a V-a, la debutul vieții de elev în școală, și pe întreaga durată a clasei a V-a. Activitățile desfășurate sub motto-ul: „Cei mari sunt sprijin pentru cei mici” au în Stegen o îndelungată tradiție, tradiție ce s-a dovedit de-a lungul anilor a fi de valoare. Cei selectați în cadrul acestui program participă timp de trei zile la un stagiul de formare referitor la ținută, cunoștințe, abilități și competențe, care îi fac să fie capabili de a juca rolul de mentor pentru copiii din clasele a V-a, astfel încât să le fie alături și să-i susțină, dacă este cazul, în soluționarea conflictelor. Pentru fiecare clasă de a V-a este prevăzut un număr de 4-5 elevi mentori, care acționează în strânsă colaborare cu diriginții claselor și cu serviciul de asistență socială¹³.

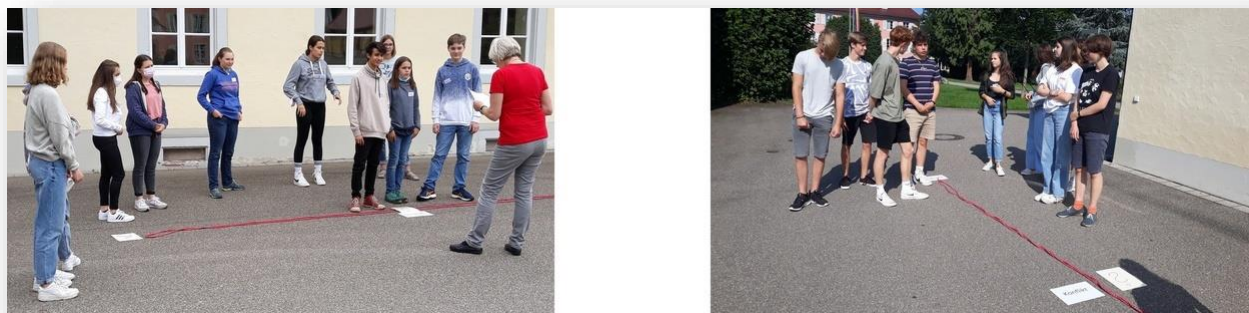
¹³ Serviciul de asistență socială din cadrul colegiului Kolleg St. Sebastian Stegen, IN VIA, a fost înființat în cadrul Diocezei Romano-Catolice din Freiburg, fiind responsabil de consilierea elevilor, a dascălilor, a părinților elevilor și a altor persoane de referință pentru elevii școlii. Oferta acestui birou de consiliere cuprinde: consilierea individuală, de grup sau a comunității clasei de elevi; oferte de activități de consiliere pentru grupuri și clase în domeniile viață socială și dezvoltare personală; intervenții în cazul situațiilor conflictuale și de criză; activități de prevenție (printre altele atelierul de lucru „NeMo – spune NU mobbing-ului/ bullying-ului” care vine în întâmpinarea și sprijinirea elevilor de clasa a V-a); proiecte; activitate de formare a elevilor mentori pentru boboci și mediatori de conflicte; colaborarea în dezvoltarea școlară. Acest birou de consiliere își desfășoară activitatea în cooperare cu: cadrele didactice și conducerea școlii; cu alte puncte de consiliere din orașul Freiburg și din județul Breisgau-Hochschwarzwald; cu rețele regionale de prevenție (Ak Gewaltprävention).

Mentorii/mediatorii de conflicte împreună cu elevi din clasa a V-a

Tinerii viitori mentori și mediatori de conflicte primesc la finalul stagiului de formare un certificat de participare și o dovadă pentru statutul de mentor. Domeniile de intervenție ale mediatorilor sunt multiple și variate, dintre care amintim: prima zi de școală, împodobirea clasei elevilor de a V-a, „Rally”-ul școlii¹⁴, întâlniri regulate pe timpul pauzelor, însoțirea în excursii, intervenția în situații de criză ș. a. Elevii mediatori se caracterizează prin simțul responsabilității, încredere, angajament, creativitate, empatie și printr-o multitudine de alte competențe sociale.

¹⁴ Un circuit de prezentare a școlii și a spațiilor școlare.

Metoda: Ce este un conflict?

2. Improvizația și jocul de rol¹⁵

Nu trebuie să fim actori pentru a putea interpreta un rol. Dincolo de acest aspect, fiecare individ în parte are de jucat de-a lungul vieții, în mod conștient sau inconștient, mai multe roluri. Jocul de rol, ca metodă didactică, este de folos pentru a clarifica și conștientiza o diferitele fațete și perspective asupra unei probleme.

Improvizația este un joc de rol spontan în cadrul căruia este expusă o situație sau o problemă fără prea multe pregătiri efectuate în prealabil. Pe lângă întâmplări, situații și probleme din viața cotidiană, pot fi interpretate texte, poezii și basme. De importanță în această situație este reacția spontană, ca și cum am fi participanți la întâmplare sau observatori ai acesteia.

O formă avansată este însuși jocul de rol, participanții intrând în pielea unui personaj al unei situații date. În cadrul jocului de rol liber, preia fiecare protagonist un rol ce-i este dat, fără a primi indicații suplimentare de interpretare, transpunându-l în scenă așa cum simte și crede de cuviință. În acest caz este stabilită doar situația. Acest tip de exercițiu permite actorului să se interpreteze pe sine însuși. Relevante în cadrul acestui exercițiu sunt intuiția, spontaneitatea și diversele variante de interpretare, fiind posibile soluții multiple.

În cadrul jocului de rol legat, sunt indicate rolurile personajelor ce urmează a fi interpretate și modul lor de a acționa, de exemplu sunt descrise rolurile pe carduri, fiind astfel restrânse posibilitățile

¹⁵ Vezi: Lothar Scholz, *Methoden-Kiste – Methoden für Schule und Bildungsarbeit*, nr. 5340, , publicat de Bundeszentrale für politische Bildung, Bonn, 2015, p. 36.

interpretatorii. Relevant este în acest caz să se interpreteze în mod cât mai fidel rolul dat, dându-i viață unui anumit personaj străin de actor și de personalitatea individuală. Interpretăm rolul, ca și cum am fi o anumită persoană într-o anumită situație. Jocuri de rol pot fi înscenate cu multiple roluri, iar ceea ce este interesant este faptul că putem schimba rolurile, trecând prin pielea diferitelor personaje, și anume putem intra în rolul personajului opus celui interpretat inițial, schimbând perspectiva și mentalitatea. Important este, ca la final, să se discute despre cele trăite în cadrul acestui exercițiu experiment.

Jocul de rol ne oferă posibilitatea de a recunoaște și înțelege părerile și sentimentele proprii. Astfel suntem sensibilizați pentru a înțelege propriul comportament și pentru procese din cadrul comunicării interumane. Prin preluarea altor roluri este realizabil schimbul de perspectivă, astfel încât avem oportunitatea de a recunoaște și înțelege, atât moduri diferite de percepere a realității, cât și alte interese. Aceasta ne permite să ne transpunem în gândurile și situațiile trăite de alte persoane, să simțim asemeni lor, dezvoltând astfel empatia și compasiunea.

3. Învățarea prin cooperare

Două capete învață mai bine. Această variație a unei vechi zicale se aplică și elevilor dintr-o clasă. Lucrul în grup prin cooperare constituie o parte importantă a unei clase eficiente. Totuși, a grupa activitățile procesului de învățare înseamnă mai mult decât a le cere elevilor „să lucreze împreună”. Obiectivul principal al lucrului în grup este de a-i implica pe elevi activ în procesul de învățare atunci când există un scop comun acceptat de toată lumea. Gruparea le permite elevilor să lucreze împreună pentru a maximiza învățarea proprie și pe cea a altora.

Un element de frustrare întâlnit la mulți profesori, elevi și părinți, în legătură cu învățarea prin cooperare, este acela că de multe ori elevii cei mai buni îndeplinesc cea mai mare parte a sarcinilor, în timp ce ceilalți doar se țin după ei. Pentru ca o grupare în vederea învățării prin cooperare să fie eficientă și ca timpul disponibil al clasei să fie folosit în mod corespunzător, elevii trebuie să aibă responsabilități clare potrivit rolului fiecăruia, obiective ale grupului definite și răspundere individuală. În contextul unei clase, gruparea elevilor le oferă acestora posibilități de a învăța unul de la altul și de a se învăța unul pe celălalt în condițiile specifice „lumii reale”. „În anii 1990, lucrul în echipă devenise deja cea mai apreciată competență managerială, după cum arătau studii ale unor organizații de peste

tot din lume” (Goleman 1998). Îi putem pregăti pe elevi pentru perioada în care vor avea o slujbă oferindu-le aceste oportunități de a lucra împreună pentru a crea produse sau a rezolva probleme.

Prin organizarea unei clase astfel încât elevii să învețe prin cooperare, scopul final este acela ca ei să se implice activ în procesul de învățare. Gruparea elevilor în perechi sau în grupuri mici sporește șansele ca aceștia să devină implicați. Elevii resimt mai puțină presiune atunci când li se cere să realizeze o sarcină împreună cu un coleg decât atunci când trebuie să facă acest lucru în mod independent.

Învățarea prin cooperare trebuie utilizată în mod strategic. Există momente și locuri potrivite pentru a apela la structuri de grupuri. Elevii văd adesea în școală o organizație bazată pe competiție, în care încearcă să-i depășească pe colegii lor. Cercetările arată că elevii au o atitudine mai bună față de școală, de disciplină și față de profesori atunci când au posibilitatea de a lucra prin cooperare.

Aspecte pozitive

- 1) În cadrul programului de tip „Școala altfel” elevii parcurg de-a lungul anilor de studiu toate proiectele propuse în cadrul acestui program, dobândind diferite abilități și deprinderi pentru formarea lor ca indivizi compleți;
- 2) Jocul de rol și munca prin cooperare sunt piloni importanți în demersul didactic, pregătindu-i pe elevi pentru viață, activitățile îmbinând teoria cu practica;
- 3) Se pune accent sporit pe comunicarea non-violentă și pe activități extracurriculare care să distragă atenția elevilor de la gadget-uri;
- 4) Activitățile extracurriculare și proiectele de voluntariat, desfășurate în parteneriat cu diferite instituții și organizații, dezvoltă și antrenează spiritul civic la elevi;
- 5) Elevii sunt stimulați să își dezvolte abilitățile în toate domeniile ariilor curriculare.

Bibliografie

Moldovan, Alexandru: „De ce să aplici comunicarea nonviolentă în echipă”, Blog upriserz. Together we rize. Buisness, 2020. Online sub: <https://blog.upriserz.ro/guest-post-alexandru-moldovan-de-ce-sa-aplici-comunicarea-nonviolenta-in-echipa/> [30.V.2023, 05:30];

Rosenberg, Marshall B.: *Comunicarea nonviolentă*, Editura Ponte, București, 2014;

Scholz, Lothar: *Methoden-Kiste – Methoden für Schule und Bildungsarbeit*, nr. 5340, publicat de Bundeszentrale für politische Bildung, Bonn, 2015;

Învățarea prin cooperare, online sub: <https://iteach.ro/pagina/1141/invatarea-prin-cooperare>
[31.V.2023, 14:43];

<https://www.kolleg-st-sebastian.de/> [23.III.2023, 15:17].

CO-PREDARE ȘI CLASE FLEXIBILE LA INSTITUTUL FILLES DE MARIE DIN BRUXELLES

Nicoleta ROTAR

Liceul Tehnologic „Stefan Hell” Sântana

dehelean_nicoleta@yahoo.com

Dr. Ana HÖNIGES

Liceul Tehnologic „Stefan Hell” Sântana

a_hoeniges@yahoo.de

„Să formezi o echipă este doar începutul, să rămâi împreună este progresul, să lucrezi împreună este succesul!” (Henry David Thoreau)

Abstract:

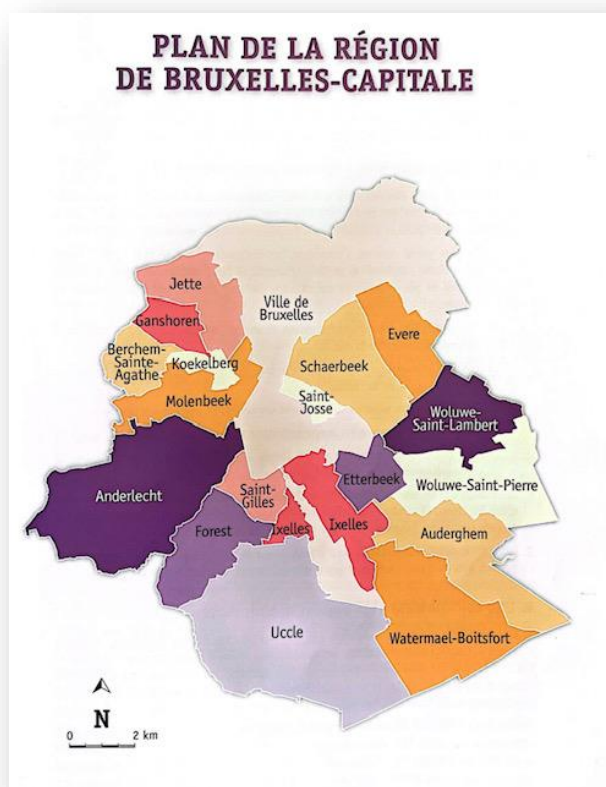
Founded in 1889 and taken by the Congregation of the Daughters of Mary, the Daughters of Mary Institute is a welcoming and friendly school. Kindness, listening, professionalism, hospitality, generosity are values that lead everyday life in this institution.

Under the mentorship of teaching staff from the Daughters of Mary Institute, activities were carried out for two weeks within the Erasmus + The future -Learning in progress project (2022 - 1-RO01-KA121-SCH-000054443), financed by the European Commission, which aimed at achieving the following objectives: the exchange of experiences and practices to obtain a perspective on the two pedagogical approaches, similarities and differences between the two education systems (schedule, planning, extracurricular activities, student counseling); improving children sthinking skills by carrying out practical - applied activities; discovering a new approach to solving problems; increasing our ability to addres students with special educational needs; the use of ICT and educational platforms in the didactic activity.

The training activity in this school gave us the opportunity to enrich our methodical, cultural and lingvistic knowledge, with an emphasis on the use of new methods and technologies in teaching.

Keywords: Value, Quality, Flexibility, Equal Opportunities, Professionalism

Institutul Fiicele Mariei este o școală cu grădiniță, nivel primar și gimnazial. Învățământul de bază (1-6) este separat de învățământul secundar (7-12). Unitatea este situată în inima districtului Barrière din Saint-Gilles, una dintre cele 19 municipalități din capitala Bruxelles. Este un cartier multicultural, cu multe naționalități reprezentate.

Harta regiunii

Comunitatea școlară este cosmopolită, din țări din întreaga lume și majoritatea copiilor sunt bilingvi. Am identificat o mare comunitate vorbitoare de portugheză (Portugalia, Brazilia) și arabofonă (Maroc, Siria). Mulți elevi vin și din Africa și țările din Est, în special România.

Cercetările au arătat în mod clar că bilingvismul are efecte pozitive asupra flexibilității cognitive, a abilităților interculturale și a dezvoltării identității. Programele

școlare care promovează dezvoltarea limbii materne la elevii care vin din străinătate, ca resursă fundamentală pentru învățarea limbii franceze, ceea ce le permite elevilor să crească cognitiv și emoțional și astfel să aibă mai mult succes la școală, utilizând limba franceză.

După cum susține cercetătorul canadian Jim Cummins (2000), cunoașterea conceptuală dezvoltată într-o limbă îi ajută pe elevi să înțeleagă ceea ce este oferit într-o altă limbă.

Institutul Filles de Marie oferă, în colaborare cu programul CFBW OLC, cursuri în portugheză, română și arabă. Cursurile de limbă, cultură și civilizație română oferă copiilor români sau moldoveni posibilitatea de a păstra legătura cu limba și cultura română, facilitând învățarea limbii franceze, deoarece orice limbă străină se învață mai ușor dacă se cunoaște limba maternă bine. Lecțiile implică activități interactive și interdisciplinare, într-un format de două ore de lecții pe săptămână pentru fiecare grup de elevi. La sfârșitul anului școlar, elevii înscriși la cursuri primesc un certificat de participare de la Ministerul Educației din România.

Această școală salută noii veniți din țări din întreaga lume. Din 2012 există o clasă DASPA de integrare, cu un profesor care a urmat formarea DASPA. Sunt trei niveluri (P1/P2, P3/P4 și P5/P6), elevii urmează cursuri intensive de franceză în ritm de 8 perioade pe săptămână. Accentul este pus pe oral, la nivelul de înțelegere și exprimare. Se lucrează și limbajul scris (citit și scris). În restul timpului, acești copii sunt cufundați în grupa lor de vârstă și participă la învățare cu alți elevi. Consiliul de integrare (profesor DASPA și manageri ai platformelor) este cel care decide încetarea sau continuarea copilului în sistemul DASPA. Evident, elevul trebuie să înțeleagă un mesaj oral și să se exprime oral pentru a putea urma lecțiile la grupa sa de vârstă.

Un număr mare dintre elevii acestei școli provin din medii defavorizate, motiv pentru care școala beneficiază de supraveghere diferențiată.

Școala gazdă deține cabinet de consiliere cu profesor consilier psiholog implicat în monitorizarea și sprijinul elevilor cu CES. Starea de bine a elevilor este în atenția tuturor cadrelor didactice din școală, începând cu intrarea în școală și cu întâlnirea de dimineață. Toate cadrele didactice se focusează pe consilierea elevilor pentru gestionarea emoțiilor, dezvoltarea inteligenței

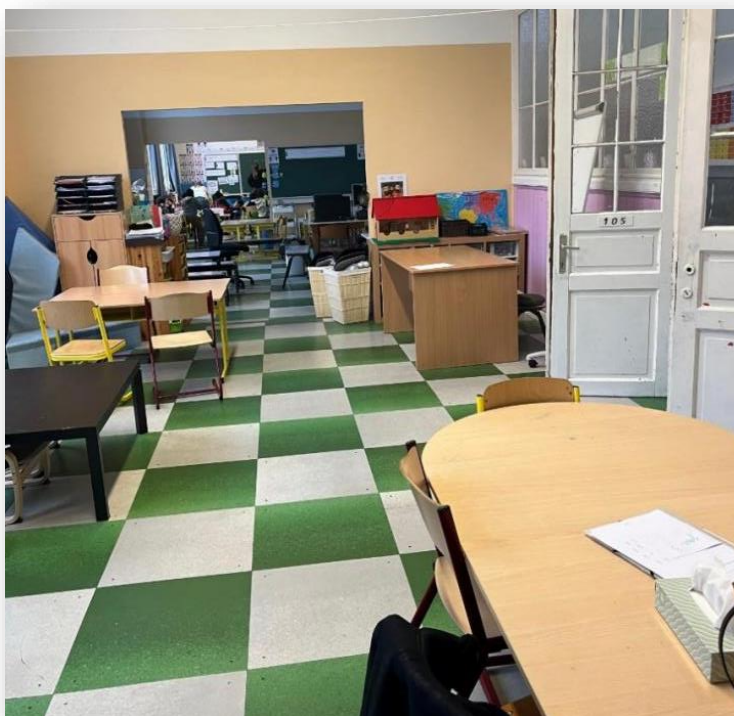
emoționale, utilizarea animalelor ca suport emoțional, a jocurilor didactice care stimulează echilibrarea emoțională (seturi de LEGO, puzzle la fiecare clasă) pe care elevii cu instabilitate emoțională au libertatea să le utilizeze pentru a se calma. În cazuri extreme, dacă elevii nu reușesc să progreseze, să parcurgă trunchiul comun al programei școlare, sunt orientați spre școli speciale.

Directorul Institutului Filles de Marie, Dimitri Van Den Dooren, este promotorul învățării colaborative, a perfecționării cadrelor didactice printr-un proces de didactică experimentală, fundamentată pe neuroștiințe și pe o dotare cu materiale didactice moderne, care stimulează creativitatea și învățarea, în aceasta școală cosmopolită. „Nu trebuie să prelungim timpul de școală, ci să îl rearanjăm”, argumentează Bruno Humbeeck, psiholog educațional la Universitatea Mons, Belgia.

Iepurașul ca suport emoțional

Instituția și-a schimbat recent organizarea cu o nouă funcționare care constă în special în decompartmentarea orelor, co-predarea și amenajarea spațiului în clase flexibile.

Clasa flexibilă

Predarea în echipă este activitatea în care mai mult de un profesor este implicat în instruirea într-o clasă. Aceasta implică responsabilități pentru fiecare membru al echipei în ceea ce privește planificarea, instruirea, evaluarea colectivului de elevi. Co-predarea este un mod de abordare a predării în care două sau mai multe cadre didactice își împart responsabilitățile pentru aceeași grupă de elevi, un model nou de predare în colaborare. Obiectivele vizate prin co-predare converg spre îndeplinirea variatelor nevoi de învățare ale elevilor.

Există mai multe moduri de organizare a co-predării pe care le-am observat în Institutul Fiicelor Mariei și anume:

1. Pe puncte de bază, unde colectivul de elevi este împărțit pe grupe, iar grupele de elevi se rotesc în jurul punctelor de bază;

Primul punct de bază, unde o grupă de elevi joacă un joc matematic

Un elev dă cu zarul, mută pionul atâtea locuri cât indică zarul, iar în funcție de ceea ce au și pe jetonul luat, coboară sau urcă rândul care este flexibil pe planșa de joc astfel încât să corespundă tuturor cerințelor.

Joc didactic pentru matematică

Al doilea punct de bază o altă grupă de elevi joacă un joc matematic pe calculator, pe platforma Noums, achiziționată de școală, odată cu manualele de matematică. Întreaga materie de la această disciplină este pusă pe platforma respectivă sub forma unei povești, unde personajele trebuie să treacă toate nivelele pentru a ajunge la finalul poveștii.

Al treilea punct de bază, unde altă grupă are de completat o fișă de lucru la matematică

Înmulțire prin adunare repetată

La un alt punct de bază un grup de elevi rezolvă cu ajutorul materialului concret-intuitiv exerciții de înmulțire prin adunare repetată, pe o tăbliță universală, care se poate șterge după folosire.

2. Predarea în paralel, care presupune împărțirea clasei în două grupe eterogene, diversitate în ambele grupe , apoi reunirea grupelor pentru discuții;

Grupa1

Grupa 2

Grupul reunit pentru discuții

3. Unul predă, unul observă;

Un cadru didactic instruieste, iar celălalt observă și sprijină elevii

4. Predarea în echipă, unde toți profesorii sunt responsabili pentru planificarea și instruirea tuturor elevilor.

Predare în echipă

Avantajele aduse de co-predare sunt următoarele: profesorii pot răspunde eficient la nevoile variate ale elevilor; poate afecta în mod pozitiv comportamentul general al cadrului didactic, poate avea efect motivațional reciproc asupra profesorilor, poate fi aplicată în clase cu elevi care au diferite nevoi de învățare, fiecare profesor se ocupă de un număr mai mic de elevi, iar aceștia pot progresa în ritmul lor, procesul de învățare este abordat mai flexibil, calitățile umane, în special cele de comunicare, sunt predominante în echipa cadrelor didactice.

Ceea ce putem să sesizăm cu ușurință la sfera avantajelor privește un mai bun control al clasei, aspecte motivaționale sporite pentru elevi și chiar și pentru susținătorii acestui demers didactic, îmbunătățirea relațiilor profesor-elev, optimizarea metodelor de lucru, creșterea progresivă a atenției la activitate.

Conform T. Scruggs, T., Mastropieri, M., & McDuffie, bazele pentru o predare în echipă eficientă sunt:

- atmosfera de încredere în echipă;
- comunicarea eficientă – sunt discutate și negociate aspecte legate de preferințe, reguli, rutine, notare etc.;
- resurse adecvate;
- luarea de comun acord a deciziilor;
- valorizarea egală a contribuției fiecăruia;
- negocierea rolurilor în cadrul echipei pe parcursul activităților;
- rezolvarea cu tact a neînțelegerilor;
- atitudine proactivă și reflexivă.

Satisfacerea nevoilor de învățare diverse ale elevilor necesită servicii educaționale de suport care nu pot fi prestate fără un parteneriat autentic între actorii educaționali.

Beneficiile co-predării sunt incontestabile, adevărata colaborare este complexă. Relațiile de colaborare autentice, construite în timp și prin efort comun, contribuie la realizarea cu succes a obiectivelor, la implicarea în învățare profesională reciproc avantajoasă, la folosirea resurselor comune pentru a crește performanța discipolilor și pentru a-și dezvolta propriile abilități, cunoștințe și convingeri legate de învățarea elevilor.

Bibliografie:

Cummins, J.: *Language, Power and Pedagogy. Bilingual Children in the Crossfire, Paperback*, Editura Channel View Publications Ltd, 2000;

Berthier, Jean – Luc/ Borst, Gregoire/ Desnos, Mickael/ Guilleray, Frederic: *Les neurosciences cognitives dans la classe*, Editura Sciences Humaines, 2021;

Scruggs, T./ Mastropieri, T./ McDuffie, M.: *Co-predarea în sălile de clasă incluzive: o metasinteză a cercetării calitative*, 2007.

DE CE CURSURI ERASMUS+?

Mihaela TARCE

Liceul Tehnologic „Stefan Hell” Sântana

mela_tarce@yahoo.com

Abstract:

The Erasmus + experience offered me the possibility to:

- *to get in touch with new programs that have offered me the opportunity to teach my lessons in an attractive way for the students;*
- *to improve my foreign language knowledge (English, Spanish);*
- *to discover another culture and civilization for a week;*
- *to learn about two totally new concepts for me: Blended Learning and Flipped Learning;*
- *to plan my teaching material in a totally new manner, using innovative teaching techniques.*

Keywords: *New programmes, New concepts, Blended Learning, Flipped Learning, Innovative Teaching Techniques.*

Aceste cursuri sunt o provocare pentru mulți dintre profesorii români. De ce? Pentru că mulți dintre aceștia nu stăpânesc foarte bine o limbă străină și atunci nu îndrăznesc să urmeze asemenea cursuri. Acum câțiva ani eram și eu unul dintre aceștia. Erau două lucruri care mă făceau să nu îndrăznesc să aplic pentru un curs în străinătate: știam limba engleză, dar nu foarte bine și de aici sfiala de a vorbi, iar mai apoi, teama de a încerca ceva nou, provenită din lipsa de încredere în mine.

Totul s-a schimbat însă, când, în 2018, am participat la un proiect Erasmus VET în Țara Galilor, ca profesor însoțitor. Am acceptat propunerea de a fi profesor însoțitor deoarece nu mergeam singură, iar cealaltă persoană cunoștea limba engleză, deci puteam spune că sunt în siguranță. Surprinderea mea a fost când am ajuns în Țara Galilor și am fost nevoită să îmi folosesc cunoștințele de limbă engleză, realizând că știu mult mai mult decât consideram eu și toate temerile mele legate de aceste proiecte au dispărut.

Odată cu pandemia Covid din anul 2020 care a prins aproape toți profesorii din România total nepregătiți pentru așa ceva, trebuind să se adapteze din mers, în toamna aceluiași an, liceul nostru a depus un proiect pentru obținerea acreditării în domeniul VET, proiect care avea trei obiective:

1. Dezvoltarea competențelor profesionale specifice din domeniile tehnic prin participarea a 28 elevi la mobilitate VET pe an școlar, pentru facilitarea accederii pe piața europeană a muncii;
2. Susținerea dezvoltării profesionale a cadrelor didactice în vederea implementării metodelor didactice inovatoare, a TIC, a educației incluzive, prin mobilități VET de job shadowing și cursuri anuale;
3. Depășirea dificultăților educaționale cauzate de contextul pandemic prin dezvoltarea profesională a profesorilor, schimb de bune practici în utilizarea învățării online, *blended learning* la clase VET.

Acest proiect a fost aprobat în anul 2021 și a apărut șansa ca în acest an să particip la cursul intitulat „Blended Learning: Connecting Remote and Face-to-Face Teaching”. Când a apărut această oportunitate, nu am stat nici o secundă pe gânduri, reprezentând o provocare pentru mine de a participa

în Valencia, Spania, timp de o săptămână la un curs în altă țară, cu limbă diferită, cu obiceiuri diferite.

Datorită acestui curs am descoperit programe noi care permit profesorilor să susțină cursurile într-un mod mai atractiv pentru elevi și care vor face ca pe viitor, dacă vor mai trebui să intre în sistem online, trecerea să se producă lin, fără sincope, deoarece profesorii vor dispune deja de materialele necesare.

Elevii noștri de acum aparțin generației Z, având următoarele caracteristici: sunt nativi digital, orientați spre realizări, nu au nici cea mai mică problemă să pună la îndoială autoritatea profesorilor (și nu numai), se simt confortabil în mediul de învățare online, sunt ireverențioși și anxioși. Toate aceste caracteristici ale lor fac ca modul de predare tradițional să li se pară plictisitor, obositor și total neatrăgător. Ei au nevoie de lecții interactive, care o parte să se desfășoare și în mediul online. De aceea, pentru a face orele de discipline economice cât mai atrăgătoare, aveam nevoie de a participa la acest curs, căci prin intermediul lui am obținut instrumentele necesare pentru a crea lecții adaptate nevoilor elevilor mei.

La cursurile respective ni s-au prezentat două concepte: *Blended learning* și *Flipped learning*, care pot fi folosite și dacă învățământul se desfășoară în sistem online, dar și dacă se desfășoară față-în-față. *Blended learning* este un concept de învățare modern, foarte flexibil, dezvoltat cu scopul de a oferi fiecărui elev un nivel corespunzător de cunoștințe. Sistemul este bazat pe concepte și metode noi de studiu, incluzând studiul în sala de clasă asistat de profesor, studiul individual și studiul online. Este o metodă relativ nouă de învățare, reprezentând un sistem de învățare-predare în care metodele clasice de predare la clasă sunt combinate cu materiale ce au la bază tehnologie IT, e-learning, tehnici de învățare autonome sau măsuri interactive. Orele de tip *blended learning* pot reprezenta baza predării la clasă, iar materialele suport pot fi elaborate și livrate electronic. Programe care pot fi folosite pentru a realiza lecții utilizând acest concept sunt: *Canva for education*, *Powtoon*, *Quizlet* și *Quizizz*.

Al doilea concept, cel de *Flipped learning*, este un concept care a fost popularizat în anii 2000 de doi profesori americani, Jonathan Bergmann și Aaron Sams. Acest concept se pretează în special elevilor care au autonomie de învățare, adică elevilor de gimnaziu și liceu. Ce presupune această metodă nouă de învățare? Elevii iau cunoștință cu un conținut nou înaintea orelor propriu-zise (materialele fiind pre-selectate și trimise de către profesor elevilor), iar în timpul orelor discută despre ce au învățat sau citit. Ce se întâmplă în cadrul *Flipped classroom* (profesorul trimite materiale, elevul

se pregătește, iar în clasă se explică, se consolidează și se aplică noile cunoștințe) este exact invers față de ce se întâmplă în cadrul clasei tradiționale (profesorul predă noile cunoștințe și elevul învață acasă). Prin această metodă profesorul își poate da seama care sunt noțiunile pe care fiecare elev nu le-a înțeles, discută cu aceștia și poate pune accentul pe aplicațiile practice. Programele care pot fi folosite pentru acest concept sunt: *Ted Education*, *ED Puzzle*, *Genially*.

Toate aceste metode noi de învățare și programe care pot fi folosite pentru a le putea implementa, presupun efort din partea profesorilor care doresc să le aplice. Înseamnă muncă mai multă acasă pentru realizarea materialelor, presupune acceptarea ideii că sigur vor mai trebui să fie editate, că uneori nu vor da toate rezultate imediat, dar sunt ferm convinsă că elevilor le vor stârni interesul. Da, nu se vor putea folosi la toate orele, dar important este să se înceapă de undeva. Spre exemplu, lucrurile trebuie implementate progresiv, anul acesta câteva materiale folosind metodele noi, anul viitor alte câteva materiale, etc. Nu este nevoie ca aceste tehnici inovative să fie aplicate la toate cursurile, însă la unele ore se pretează de minune.

Acest curs mi-a schimbat foarte mult perspectiva în ceea ce privește realizarea orelor mele de discipline economice. Acea săptămână petrecută în Valencia la curs mi-a oferit o foarte mare încredere în mine, mi-a arătat că pot mult mai mult decât am crezut eu și m-a făcut să consolidez relația cu elevii mei.

IMPORTANȚA DEZVOLTĂRII ECOLOGICE ȘI PRACTICE A PREȘCOLARILOR

Patricia VLAICU DOROGHI

Grădinița P.P.Nr.1, structură a Liceului Tehnologic „Stefan Hell” Sântana

patriciavlaicu@yahoo.ro

Abstract:

”The earth is our home”. Starting from this premise, it can be stated the fact that it is essential to talk with preschoolers about the importance of protecting the environment surrounding. In order to substantiate the theoretical aspects, it is necessary to involve the children in activities aimed at developing the ecological spirit.

”A RESPONSIBLE CHILD – A RESPONSIBLE ADULT!”

Keywords: *our planet, ecological education, recycle, collect, ecologist*

În acest an am participat la programul Erasmus+ job shadowing în Italia la un institut din orașul Veneția intitulat „Istituto Comprensivo FRANCESCO MOROSINI”, acesta cuprinzând mai multe școli și grădinițe. Aici am învățat în primul rând despre rolul primordial al comunicării în procesul de predare – învățare – evaluare, dar cel mai mult am învățat că, pentru a ne ține copiii aproape, trebuie să fim lângă ei, să fim atenți la nevoile lor, să comunicăm atât cu ei, cât și cu părinții lor, să le arătăm prin diverse activități interactive, că școala poate fi altfel. Astfel cu cât elevii noștri sunt mai antrenați în diferite activități, cu cât comunicăm mai mult cu ei, cu cât ajungem să îi cunoaștem noi pe ei, dar și ei pe noi, cu atât vor avea mai multă încredere în noi, crescând în același timp și încrederea în ei, cu atât vor înțelege că școala le oferă posibilitatea de a deveni oameni deosebiți, cu principii de viață sănătoase, oameni cu care ne vom mândri. În articolul de mai jos am prezentat o parte din activitățile distractiv-educative la care am asistat în cadrul grădiniței din Veneția.

Pornind de la ceea ce susținea Albert Einstein și anume „*dacă dorim să continuăm a trăi pe această planetă, este nevoie de o schimbare de atitudine*”. La adulți este mai complicată o schimbare

de atitudine, însă vârsta copilăriei este cea mai propice pentru a putea produce o schimbare. Educația ecologică își va atinge scopul atunci când preșcolarii de astăzi – adulții de mâine vor înțelege necesitatea ocrotirii naturii astfel devenind factori activi în acțiunea de conciliere a omului cu natura. Prin activitățile de educație ecologică se cultivă interesul și dragostea preșcolarilor pentru lumea înconjurătoare și protejarea mediului.

Încă din grădiniță copiii învață despre reciclare și foloasele ei. Activitățile organizate au în vedere proiecte cu teme despre educația ecologică și care-i transformă pe micuți în adevărați ecologiști, care găsesc întrebuințare deșeurilor colectate, confecționează instrumente pentru cântat. Astfel, copiii grădiniței din Veneția au realizat diferite instrumente muzicale: chitară, nai, tamburină, tobiță, castaniete din capace. Activitățile implică formarea unor atitudini pozitive față de natură, respectând indicatoarele întâlnite în mediu, implicarea în colectarea de deșeuri, selectarea și valorificarea acestora.

Pentru că nu ne naștem cu spirit civic, ci învățăm în funcție de ceea ce vedem în jurul nostru, copiii, mai mult decât oricine, au nevoie de modele care să-i încurajeze să respecte și să protejeze natura. Prin exemplul lor, adulții transmit cel mai puternic semnal de „așa da” sau „așa nu” când vine vorba de grija pentru mediul înconjurător. De la curățarea locului în care stau și punerea lucrurilor la „locul lor”, până la colectare selectivă și reciclare nu e decât un pas. Respectul pentru mediul înconjurător nu este innascut, ci se învață.

De multe ori, omul are un raport destul de contrastant cu natura și nu o respectă întotdeauna. De aceea, importanța unei educații față de mediul înconjurător trebuie să aibă loc de la o vârstă cât mai fragedă. Astfel, de la cele mai mici varste, copiii trebuie implicați în activități de reciclare și de responsabilizare într-un mod diferit, prin joc, prin povești. Copiii, dacă sunt educați așa cum trebuie, au o capacitate de a fi sensibilizați mult mai ușor, de a fi stimulați și de a li se atrage atenția într-un mod mult mai simplu. Trebuie să le arătăm că natura trebuie protejată și că viitorul nostru depinde de felul în care este gestionat acest lucru. Copiii învață ușor diferența dintre bine și rău și de aceea, este bine să le explicăm atât consecințele pozitive, cât și pe cele negative ale acțiunilor noastre. Nu se învață totul într-o zi, însă cu răbdare se pot face minuni.

De îndată ce copiii sunt suficient de mari pentru a putea aranja singuri propriile spații, cât și a ajuta profesorul sau părintele să facă curățenie, aceștia ar trebui să fie informați despre procesul de reciclare. Mai întâi, la grădinița din Veneția, educatoarea le-a vorbit copiilor despre importanța

reciclării și cum are loc acest proces folosind suporturi vizuale și resurse interactive. De asemenea, i-a ajutat pe copii să distingă materialele reciclabile de deșeuri, pentru a putea face alegerilor corecte atunci când reciclează.

După aceea ar fi ideal să îi învățăm pe cei mici să colecteze selectiv. Asta înseamnă să le arătăm că există multe materiale reciclabile ce pot fi separate de alte tipuri de deșeuri. Trebuie să îi învățăm să le deosebească, să recunoască materialele și trebuie să îi îndrumăm spre colectarea lor în coșuri de gunoi special concepute pentru înmagazinarea acestor deșeuri. Pentru a face cât mai ușor acest lucru și pentru a recicla simplu și rapid, este necesar să folosim coșuri pentru colectare selectivă speciale. Mai mult decât atât, la grădinița din Veneția, reciclarea a început să se facă ușor în orice zona a orașului, deoarece foarte multe instituții de stat sau private s-au ocupat de dotarea interioarelor și exterioarele clădirilor cu eurocontainere și pubele, pentru a încuraja aruncarea gunoiului în mod responsabil.

Este important ca folosirea coșurilor speciale pentru colectare selectivă să se facă în maniera creativă și amuzantă. Astfel, trebuie să îi implicăm pe cei mici în selectarea deșeurilor încă de acasă. Trebuie să îi învățăm cum se face diferențierea și să le explicăm ce se întâmplă dacă colectarea selectivă nu are loc. De exemplu li s-a povestit copiilor din grădiniță unde poate ajunge o sticlă de plastic în natură, modul în care aceasta poluează, cât timp durează să se descompună și multe alte exemple.

Un alt aspect pe care s-a insistat în cadrul activităților în grădinița din Veneția este faptul că cei mici trebuie să învețe că hârtia și cartonul pe care au desenat sau pe care au scris sau resturile decupate nu trebuie să fie aruncate în același loc ca și resturile de mâncare. De exemplu se poate începe cu amplasarea în camera copilului a unui coș special, simpatic, colorat, unde le va fi ușor să depoziteze hârtia și cartonul care nu le mai trebuie.

O altă activitate de reciclare care a fost organizată și desfășurată cu preșcolarii în grădinița din Veneția la diferite domenii și centre este cea a refolosirii diferitelor materiale reciclabile precum: carton, hârtie, paie, capace, capace de borcane, fir din plastic, pahar de carton, balon, bețișor de lemn, plastilină, etc. cu ajutorul cărora copiii pot realiza „adevărate opere de artă – instrumente muzicale” în cadrul activității de educație muzicală. Astfel, ei pot observa că anumite obiecte pot fi de folos și pot fi refolosite în diferite activități dacă își folosesc imaginația și creativitatea. De exemplu din carton și

hârtie au confecționat o chitară (s-a trasat cu o cariocă un contur decupând după acesta până s-a obținut chitara, iar peste carton s-a lipit hârtie albă și s-a desenat pe acesta elementele componente; la final au pictat-o prin amprentare cu buretele); din paie de plastic au realizat un nai (s-au folosit mai multe paie de plastic peste care s-a tras bandă scoci, iar la sfârșit le-au tăiat paiele oblic); din capace de borcane și fir din plastic au confecționat o tamburină (s-au găurit capace mici și s-au înșirat pe firul din plastic, după care s-a înnodat firul); din paharul din hârtie, balonul, bețișorul din lemn și plastilină au realizat o tobiță (s-a folosit un pahar de hârtie peste care s-a fixat partea lată a unui balon, iar bețele tobei s-au realizat din două bețișoare din lemn pe capătul cărora s-au pus două bucăți de plastilină), iar din carton și capace au confecționat castaniete (s-au folosit două bucăți de carton, pe care s-au lipit două capace de la sticle). Prin aceste activități educatoarea și-a propus să-l conducă pe copil, viitorul cetățean, spre formarea unui punct de vedere mai obiectiv asupra realității, al cărei fundament e relația om – oameni – mediu. Astfel, copilul învață să devină conștient de viitor, de faptul că viața generațiilor următoare, calitatea ei, depinde într-o mare măsură de opțiunile și acțiunile sale.

O ultimă activitate propusă de educatoare a fost „Parada costumelor eco!”, elevii fiind foarte entuziasmați din momentul în care s-a propus această activitate și au fost nerăbdători să-și expună costumele realizate cu ajutorul părinților, din diverse materiale: saci, sacoșe, farfurii și pahare din plastic, frunze etc. Elevii au îmbrăcat hăinuțele confecționate și au defilat prin grupă, pe holurile grădiniței, fiind admirați și aplaudați de către colegii lor din cealaltă grupă, de către părinți, dar și de către cadrele didactice din grădiniță. S-au distrat și au arătat cu mândrie ce lucruri frumoase și utile pot fi realizate din materiale reciclabile, au arătat că au imaginație și sunt creativi, au demonstrat că pot fi viitori designeri vestimentari. Copiii au învățat din această activitate că este foarte important să protejăm mediul înconjurător, deoarece nu este o sursă inepuizabilă, dar și pentru a avea o viață sănătoasă. De asemenea și-au exprimat dorința de a colecta diverse lucruri: hârtie, peturi etc. pentru a fi duse la centre de reciclare și în acest mod să contribuie la salvarea Pământului.

Reciclarea trebuie făcută atent și responsabil, iar copiii pot învăța de cele mai multe ori aceste obiceiuri sănătoase mult mai repede decât adulții. Dacă sădăm aceste lucruri în creșterea și dezvoltarea copiilor, aceștia vor deveni niște adulți responsabili și conștienți de influența fiecăruia dintre ei asupra mediului înconjurător. De aceea încurajăm ca astfel de activități să se desfășoare în grădinițe cât mai des și cât mai pe înțelesul și pe placul acestora. Ei sunt la vârsta la care sunt mult mai deschiși spre noi

descoperiri, este important să ajutăm copiii să-și formeze o atitudine și față de sine însuși, și față de lumea înconjurătoare, și să stabilim coordonatele valorilor morale, care îi vor ajuta să devină umani, educați din punct de vedere ecologic, oameni cu inimă.

Grădinița din Veneția

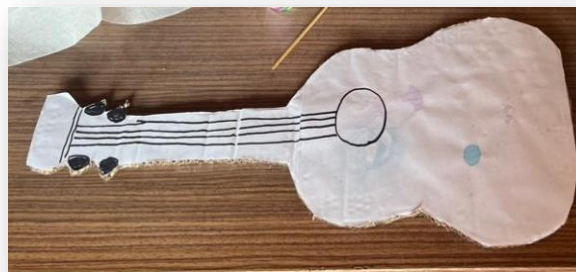
Sala de activități din cadrul grădiniței

Castaniete (instrument muzical)

Nai (instrument muzical)

Chitară (instrument muzical)

Bibliografie

Geamănă, Nicoleta Adriana/ Dima, Maria/ Zainea, Dana: „*Educația ecologică la vârsta preșcolară*”, Editura Învățământul Preșcolar, București, 2008;

Geamănă, Nicoleta Adriana/ Ciobotaru, Melania/ Jalbă, Cornelia: „*Educația ecologică în grădiniță*” – ghid pentru educatoare, Editura CD PRESS, București, 2005.